

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravništvo v Katoliški tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejemaj:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " — "
četrt " 6 " 50 "
mesec " 2 " 20 "

V upravništvu prejemaj:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " — "
četrt " 5 " — "
mesec " 1 " 70 "

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

Štev. 68.

V Ljubljani, v soboto 24. marca 1900.

Letnik XXVIII.

Celjske zadeve.

(Interpelacija poslancev Žickar, Berks in tovarišev na ministra notranjih zadev.)

Razni dogodki povodom češkega obiska v Celju dne 9. in 10. avgusta 1899 silijo podpisane k nastopni interpelaciji.

Ko so došli Čehi dne 9. avg. 1899 v Celje, so bili ti pri odhodu s kolodvora kakor tudi k vsprejemu došli Slovenci napadeni od tolpe, oborožene s palicami, mej tulenjem in rjoventjem z »Abzug« in »per eat« klici; vojaški kordon je zadrževal tolpo, da ni pričela z dejanjskimi napadi. Policija, raztresena mej množico, je mirno gledala, se posmehovala in ni našla povoda, da bi razgnala demonstrante in aretovala iz-grednike.

Pri graški mitnici, kjer je šel sprevod preko Graške ceste z Ringstrasse v Grabengasse, je postal napad silnejši, letelo je kamenje na sprevod ter zadelo in težko ranilo nekega Čeha. Policija je stala mirno pred tolpo, gledala mirno, kako je dežilo kamenje, se ni ganila in nikogar prijala.

Ob dohodu v »Narodni dom« je bila demonstracija v prisotnosti policije še večja, in mej dopoldansko demonstracijo je zahtevala razsajajoča množica od policije, naj ji izroči slovensko zastavo, ki je poleg cesarske vihrala na »Narodnem domu«. Šest stražnikov, na čelu jim stražniški vodja Mahr, je siloma prodrlo v podstrešje »Narodnega doma«, snelo slovensko trobojnico ter jo odneslo k mestnemu uradu, mej tem ko je demonstrujoča tolpa pri snemanju zastave mej »Heil Deutschland«, »per eat Austria« klici vihtela klobuke, odkrita pela »Wacht am Rhein«, policijska straža je pa mej tem salutirala. Slovenskega odvetnika dr. Ivana Dečko so napadli od zadaj in Donau ga je udaril s palico preko glave in sicer v prisotnosti policije, ki sicer ni prišla Donaua, ki je pozneje pri sodišču prejel zaslužen kazni, pač pa Slovenci Perdano in Detičeka, ki sta zasačila napadalca pri dejanju in ga hotela izročiti policiji. Tudi urarja Salmiča in Špindlerja sta hotela are-

tovati dva celovška policaja, a sta odjenjala, ker sta se imenovana izdala za Nemca.

Na povratku čeških gostov in Slovencev s starega grada v »Narodni dom« jih je na vogalu Gospodske ulice in Jožefovega trga, neposredno pred vojašnico, večja divja tolpa tako napadla, da je napadenim došel na pomoč v vojašnici pripravljeni oddelek vojakov ter tolpo pognal v beg. Letelo je kamenje, pri čemer je bilo zadetih in ranjenih več Slovencev. Policijska straža je zopet mirno gledala te izgrede, obrnjena z obrazom proti Slovanom, s hrbtom proti Nemcem, storila ni ničesar in seveda ni nikogar videla, ki bi metal kamenje. Ko je kamen zadell gospo Perdan in je njen mož pri dejanju zasačil napadnika in ga prijel, da bi ga izročil policiji, aretovala je ta Perdano in izpustila napadnika.

Že mej banketom so policaji pod vodstvom nadstražnika večkrat prodrli v »Narodni dom« in zahtevali, naj se odstranijo osebe z balkonov in od oken ter ta zapro, ker je to želja razsajajoče množice. Tudi mej koncertom in po noči so zahtevali, naj se okna zapro z roletami, in tako je motila policija družbo in zabavo z opetovanim nasilstvom brez vsakega povoda v notranjem »Narodnega doma«.

Znano je, da so po noči prežeče roparske tolpe napadle dve skupini Slovencev, ko so se mirno vračali domov, jih pobile na tla, ter tako dolgo z gorjačami in bokserji bile po njih, da so izgubili zavest. Da bi lažje dovršili to delo in da bi jih ne spoznali, ugasnili so ti tolovaji poprej vse luči. Na jedni strani pri ljubljanski mitnici so zavrato napadli tri proti domu se vračajoče Slovence iz Žalca, Gostinčarja, Reicherja in Kača, na drugi strani v Šolski oziroma Gosposki in Bogen-ulici pa tri celjske Slovence, Bovho, Bega in Pokorna, ter jih nabijali.

Policije ni bilo nikjer na spregled, ker je deloma popivala z razsajajočimi v gostilnah pri »Angelju« in pri »črnem orlu«, deloma pa spala v stražnici na magistratu. Ko so

napadeni po dolgem boju že nezavestni ležali na tleh, došla je policija in aretovala na tleh ležeče Slovence Gostinčarja, Reicherja, Bovho in Bega, napadalcem je pa dovolila, da so šli za prijetimi ter jih mučili; dr. Becku, ki je od zadaj z morilskim namenom zavrato ustrelil na prijetega Bovho in ga zadell na glavi, se ni zgodilo ničesar, ker je po mnenju policije to smel storiti. Prijetemu Gostinčarju so pri vklepanju tako stisnili roko za pestjo, da so bile muskulatura in žile popolno otrple in več mesecev ni mogel rabiti roke. Bega in Pokorna so pozneje izpustili. Gostinčar in Bovha pa, ki sta bila nad mesec dni v preiskovalnem zaporu, sta bila oproščena obtožbe radi prestopka težke telesne poškodbe.

Dne 10. avgusta pred odhodom Čehov so se ponovile demonstracije in izgredi, posredovati je moralo vojaštvo. Mej ostudnim tulenjem in vihtenjem palic so leteli kamni preko kordona vojakov na Čeha in Slovence, ki so korakali proti kolodvoru, in jeden Čeh je bil težko na glavi ranjen. Po čudnem naključju je bila na kolodvoru na razpolago ambulanca in podala ranjenemu Čehu prvo pomoč. Že naprej so bili toraj pripravljeni na kaznjiva dejanja, a storilo se nič ni za telesno varnost; kajti policija, raztresena mej tolpo, je skupno z njo demonstrirala.

Slovenec, ki so ostali na kolodvoru, je postajni načelnik Fürstbauer namignil, naj mirno čakajo, dokler se ne razide množica. Seveda se Slovenci niso ravnali po tem ironičnem nasvetu, marveč so šli po železniški progi v celjsko okolico, ker se niso upali naravnost domov. Ko je videla krvoločna množica, — ki je zaman čakala pred kolodvorom na Slovence z namenom, da jih napade — da Slovencev le ni, se je razdelila na dva dela. Jeden del je mej divjim krikom šel proti Straussovemu hotelu, drugi del pa razgrajaje in prepevaje »Wacht am Rhein« po Novi ulici pred Weberjevo hišo ob kapucinskem mostu. Ker Slovencev ni bilo, se je lotila tolpa, mej katero je bilo tudi 13 redarjev (5 celjskih in 8 celovških), stano-

vanja Slovencev Zimniaka v Weberjevi hiši grozno razgrajala in psovala in metala tudi smeti in kamenje proti njegovemu stanovanju. Vse to pa se je zgodilo istotako ob asistenci slavne policije, ki ni hotela preprečiti demonstracije, akoravno je bila sedaj zdato pomnožena.

Zvečer 10. avgusta se je izvršil svojedobno v vseh dnevnikih opisan, že poprej nameravani in dobro pripravljeni napad na hišo dr. Josipa Serneca na »Narodni dom« na opatijo in na kaplanijo. Popolno vojaško oborožena z velikimi kamni, organizirana v dvojnih vrstah, je šla velika tolpa, spremljana ob strani in od zadaj od policije, po Graški cesti, metala kamenje na izložbo slovenskega fotografskega ateljeja, ter se po Grabnu napotila pred hišo dr. Serneca. Opuščenje, ki se je izvršilo ob navzočnosti policije, bilo je čudovito; nikogar niso pri-jeli, nikogar naznanili. Pasantje so drugi dan občudovali velike kamenite mase ob obeh prednjih delih grozno poškodovane hiše. (Dalje sledi)

Politična razmišljanja.

V. Poljsko-rusinski spor v Galiciji.

V Galiciji je dobre tri petine Malorusov ali Rusinov in komaj dve petini Poljakov. Ako pa pogledamo v državno zbornico, kamor pošilja Galicija svoje zastopstvo, opazimo med poslanci ogromno večino Poljakov in mali drobec Malorusov. To razmerje ni zdravo, ker ne odgovarja faktičnim narodnim razmeram. Ker so večini bravcev »Slovenca« razmere v Galiciji do cela neznane, naj ob kratkem opišemo politično strankarsko razmerje.

Po razdelitvi poljskega kraljestva se je avstrijska vlada nekaj časa opirala na maloruski narodni element in mu dala tudi nekaj koncesij v šoli in v uradu. Ali prišel je zopet drugi kurz, kurz germanizacije v Galiciji. Odrival se je poljski in maloruski narod. Vladala je germanizatorična birokracija. Leta 1868 so Poljaki s pomočjo gališkega cesarskega namestnika grofa Goluhovskega

jemati hujše. »Narod« torej ganljivo pripoveduje, kako so bile ukradene oštirju v »Katoliškem domu« srebrne žlice in vilice. »Narod« zatrjuje ob tej priliki na vero, da ne zahaja v dotično gostilno nihče drug, kot izključno le klerikalci. Kajpada zna? Razun tega pa mora razumen bravec takoj misliti, da so liberalci morali natanko poizvedovati, kedo hodi v dotično gostilno, da so morali torej tudi sami notri biti.

Pa bodi to kakor koli, »nova pisarija« »Narodova« je le kopija pisave ameriških listov, torej niti izvirna ni. Kake lastnosti ima morda sicer, naj sodijo čitatelji sami.

Kadilo in kadilnice.

Druga »študija«.

»Dim se je vil proti stropu in se izgubljal ob meni v nič...« (E. Gangl.)

Dà, dà — druga »študija«! Saj smo si pridržali zadnjič nekoč pravico, priobčiti o priliki še kako »študijo« o — kadilu in kadilnicah...

To pot ni treba mnogo »študirati«. Kar lepó prepisujemo iz 3. št. »pedagogiškega in znanstvenega«, veleslavnega »Popotnika« —

LISTEK

Nova pisarija.

O, zlati vek zdej Muzam kranjskim pride.

Prešeren.

Tako ne sme in ne more dalje. Ves svet, kolikor ga je liberalnega, mora priznati in izpričati, da je naše liberalno glasilo pisalo doslej vse prepohlevno. Napadalo in v blato vleklo je klerikalce, kaj za to? Klerikalci so tega vajeni, in, kot je videti, si liberalci s takim zabavljanjem ne pridobijo novih pristašev. Takozvane »papeževe kletve«, s takim krikom in vikom obelodanjene, imajo po svojem pravem bistvu kratke noge in jih torej vsak lahko spozna. »Konsumi«, prav zaklad za liberalne časnike, so se že tolikokrat vlačili po liberalnih listih, da že celo liberalnem predsedu, poleg tega so pa tudi klerikalci tako zlobni, da vsako še tako »imenitno« notico o »konsumih« hitro pokazuje svetu v pravi luči, in to je neprijetno za liberalce.

Razun tega so liberalci taki prijatelji trgovcev, da jim obdačujejo izložbe, hočejo trgovskim pomočnikom potom ženske tr-

skega stanu kazati z bojem proti »konsumu«, to tedaj več ne »vleče«.

Težke, moreče skrbi tlačile so liberalno gospodo. Nekaj treba storiti, da se vzdigne ugled. Ameriški listi ravnajo, kakor se sploh čuje, v tem oziru izvrstno. Ti imajo v boju z nasprotniki taktiko, ki kaj velja in izda. Ameriški list hvali kar samega sebe, ako ga drugi ne hvalijo. Ni ga boljšega, poštenjšega in, kar je za tiste, ki hočejo inserirati, zelo vabljivo, razširjenjšega lista od njega. V vsaki poštini, seveda razprto tiskano, gostilni, v vsaki fini in ugledni, tudi razprto tiskano, hiši ga imajo, berejo ga samo ljudje, katere mora vsak gentleman prištevati inteligenci, tudi razprto. Sovražniki sicer, ti podli nazadnjaki, zasledujejo list, hočejo mu poloviti naročnike, toda probujeno in razsvitljeno ljudstvo list brani kot največjo svetinjo, ne da si ga iztrgati iz rok. Ljudstvo je pripravljeno preleti srčno svojo kri, samo da obdrži ta krasni, duhoviti, najbolje poučeni list. Nikoli se ne bo posrečilo nasprotnikom, iztrgati list iz rok in iz srca ljudstvu.

Kakšni pa so ti nasprotniki? Kedo so, ki si usojajo nastopati proti listu? Nečemo jim odrehati sicer raznih lastnostij, ali povedati moramo vendar, da sta zmanjkala po-

rajo vedeti ti možje, ti naši nasprotniki, ki se navadno vozijo bahato s parom konj, dasi nihče ne ve, od kod bi vzeli za nakup konj potrebni denar. Toda mi ne sumničimo nikogar. Tudi imajo nekateri navado, da v gostilnah, kamor zahajajo, ne plačujejo. Čudno pa je, da ti poštenjaki ob enem tudi zabavljajo našemu listu. Ni še dolgo temu, ko so v takej gostilni izginile srebrne žlice in vilice. Kedo jih je vzel? Mi ne sumničimo nikogar, toda odslej bomo priobčevali natančne popise takih tatvin. Na vsi srečo imamo za take popise usposobljenega moža v uredništvu. Naš list bo tudi v tem oziru najbolje poučen. Kupujte in berite torej le naš list! Tako pišejo listi v Ameriki.

To tudi našim liberalcem ni dalo miru. Le ne ponižno pisati, to je za kmete, inteligenca zahteva in ima pravico zahtevati druge dušne hrane. Zatorej so začeli hvaliti »Slov. Narod« v — »Narodu« samem.

»Narod« pripoveduje, kako je duhoven zapovedoval dvem »gospem z dežele«, da opustite »Slov. Narod«. »Gospe z dežele« pa se niste udali, ker gostje zahtevajo »Narod« in le »Narod« in zopet »Narod« in nič drugega kot »Narod«. Vse pretenje je bilo

prejeli obširno deželno avtonomijo in notranji uradni jezik je postal za celo Galicijo poljski. Od tega časa je Galicija poljska domena in kar smo Slovenci na jugu nasproti Nemcem, to so Malorusi v Galiciji nasproti Poljakom. Pri nas dominuje v mestih nemški in pomembni živelj in v uradu nemška birokracija, v Galiciji pa v mestih maloruskega dela poljski živelj in v uradu poljska birokracija. Od premešelskega okraja tja do bukovinske meje stanuje v kompaktni masi maloruski »chlop«, to je kmet; v mestih pa dominuje poljski in židovski živelj, ki seveda vleče sedaj z močnejšim, to je s Poljaki. Dokler je bilo malorusko razumništvo maloštevilno in je celo del njihove duhovščine se štel k Poljakom, je bilo gospodstvo Poljakov v celi deželi neomejeno in pripoznano. Ko so pa maloruski rodoljubi pričeli buditi narod in mu tudi dali v roke narodno knjigo, od tedaj raste nasprotstvo proti poljski hegemoniji in naraslo je že do takega viška, da ga i Poljaki prezreti ne morejo. Nasprotstvo med Poljaki in Malorusi raste pa od leta do leta bolj, kar je v veliki meri kriva poljska birokracija in židovstvo. V Galiciji, vzlasti med Malorusi, ima birokracija izredno veliko veljavo in vpliv. Gospodarsko propali, poleg tega malo naobraženi ruski kmet, ne pozna svojih pravic, in če jih pozna, ne more je izvrševati, ker je v krempljih židov. Žid je poljski birokraciji vedno na uslugo, ne zato, ker je morebiti Poljak po prepričanju, temveč ker potrebuje birokracije in plemstva za svoj »kšeft«. Birokracija in plemstvo imata kot administrativna in politična oblast veliko moč in vsak lahko prizna, da je židom neizmerno na tem ležeče, da si naklonjenost teh dveh faktorjev ohranijo, ker njih manipulacija v denarni, trgovski in žgarnjarski zadevi ni vedno čista. Zato pa so židi Poljakom v političnih in denarnih zadevah neizmerno prijazni in uslužni. Prva je židom, da si birokracijo z denarnimi posojili zavežejo in jo pokvari. Ker je pa poljska inteligenca in plemstvo glede gospodarstva precej lahkomisljena in lahkoživa, potem je jasno, da mnogo mnogo uradnikov in plemičev visi, in odvisi od dolgov iz židovskega denarnega žaklja. A povdarjam, da je i Poljak i Malorus antisemit, da se ne družijo rad z njim, vendar sta oba denarno odvisna od njega. To familijarno razmerje razjasni marsikaj v gališki politiki in gospodarstvu.

Oba sta sužnja židova. Ob času volitev je žid priganjač in najhujši agitator za poljske vladne kandidate, in to razume dobro, ker ima volilca »chlopa« v žepu in tudi »vodka« deluje pridno. To njegovo »patrijotično« poljsko agitatorstvo se mu dobro izplača, saj ima birokracija in plemstvo v rokah žgarnjarsko propinacijo, in kdor ima v rokah to, ima žalibog — velikansko oblast na volilsko prepričanje.

Birokracija pa ima tudi v rokah trgovske in denarne zadeve in kakor smo že prej rekli, da žid v Galiciji razume spraviti v denarno odvisnost tudi birokracijo, uradnike, potem se ni bati, da bi pretrdo prišla žida roka pravice, ako ruskega »chlopa« dere pri živem telesu. Bog visoko, a car daleko.

Poslanec Barwinski, politični vodja najzmernejše maloruske stranke, je iznesel zadnje dni interpelacijo do ministra za notranje zadeve in justice glede jednega slučaja, ko so židovske pijavke spravile huzulskega kmeta, katerega premoženje je znašalo čez 40.000 kron, na beraško palico z goljufijo. Niti 2000 kron ni dobil za to svojo posest. Marsikateri bode morebiti zmajeval z glavo, češ, to v obče ni mogoče, to je posamezen slučaj; jaz pa trdim, da je ta slučaj tipičen za sto in sto drugih v vzhodni Galiciji.

Nam so bolj poznane razmere iz kršne Istre, kjer so v polupreteklem času in deloma še sedaj jemlje šarenjaški oderuhi po 100 in 150 odstotkov od siromaka kmeta za izposojeni denar. Ali vendar treba te šarenjake vzeti v zaščito, ker jih gališki žid v lokavosti, premetenosti in oderuštvi mnogo mnogo presega. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. marca.

Volilni red za češki deželni zbor.

Pododsek pravne konference se je pečal v svoji zadnji seji mej drugim tudi z načrtom glede spremembe volilnega reda za deželni zbor. Sprememba v načrtu, kakor se kaže, meri večinoma na to, da se prizna Nemcem v deželnem zboru nekaj več veleposestniških sedežev, posebno pa, da se v narodnostnem oziru čim največ ločijo češke nemške občine in obratno. Precejšen del dosedaj samostojnih občin bi se potem priklopil bližnjim mestom ali trgom. Najzdatnejša sprememba se pa predlaga glede volitev v kmečki skupini ter ustanovitve nove splošne volilske kurije. V kmečki skupini se voli v bodoče direktno, to je brez volilnih mož. volilno pravico v tej skupini pa ima vsakdo, ki plača vsaj osem kron direktnega davka na leto. Vsi volilci dosedanjih volilnih skupin pa tvorijo z ostalimi možskimi polnoletnimi državljani, kakor pri volitvah za državni zbor, takozvano splošno skupino, v kateri ima vsakdo volilno pravico. Načrt govori konečno še o treh volilnih kurijah v deželnem zboru: veleposestniki, češki in nemški skupini, ter o veto pravici. Tak je načrt. Popolno ni z njim nihče zadovoljen, najmanj pa češki veleposestniki, ki marsikaj izgube na korist liberalni stranki.

Dunajska volilna reforma bo v kratkem potrjena v največjo žalost židovsko-liberalne klike. To je povedal predvčeranjim dopoldne sam ministerski predsednik Koerber in sicer najbolj zagrizenim židovskim liberalcem. Deputacija, obstoječa iz občinskih

svetnikov Stiasnyja, Helbiga in Mayerja, katerim se je pridružil še neizogibni žid Kareis, je v smislu na nekem shodu sklenjene resolucije izrazila ministerskemu predsedniku svoje pomisleke proti volilni reformi ter prosila vlado, naj ne potrdi predloženega načrta. Ministerski predsednik pl. Koerber je pa odgovoril doslovno: »Nikakor mi ni mogoče, da bi ne predložil načrta v potrjenjen«. — Uradna »Wiener Ztg.« objavi že v prihodnjih dneh potrjeno volilno reformo. — Deputacija je s tem zvedela dovolj. — Govori se, da liberalni mestni odborniki takoj po objavljenju zakona odlože mandate, nato bo pa vlada razpustila zastop in imenovala dr. Luegerja vladnim komisarjem. Splošne volitve bi se vršile potem še-le v jeseni.

O neki korupciji mej udeležniki pravne konference se je te dni mnogo pisalo po raznih nemško-nacionalnih listih. Razgovori pri pravni konferenci so, kakor znano, tajni in v javnem časopisju objavijo se le komunikacije, ki jih sestavi posebni odsek za časniska poročila. Pri dunajski židinj »N. Fr. Presse« je pa bilo te dni nekaj izjeme, kajti poleg oficijelnega poročila je objavila še obširnejše zasebno poročilo o razgovoru v pravnih konferencah. Nemško-nacionalni krogi so tudi zvedeli, da je nek večji dunajski list ponudil 8000 kron za izročitev vladne predloge o rešitvi jezikovnega vprašanja. Seveda je bila obrnjena takoj vsa pozornost na imenovani dunajski list in na nemške člane pravne konference. Vodstvo lista pa izjavlja, da je prejelo poročilo od poročevalca lista »Politika«, ki je tudi obširneje pisala o tem predmetu. Kakor se vidi, je nekdo izdal tajnosti, a ne ve se, kdo je tisti in v kaki zvezi je z dunajskim židovskim listom.

V Szellovem kabinetu se pripravljajo večje spremembe, o katerih se je že dalje časa govorilo, ki se pa sedaj gotovo izvedo, in sicer vsekako o veliki noči. Pred vsem namerava odstopiti naučni minister Vlassics, ki je bil že dalj časa v Meranu. Zelo sumljivo je namreč dejstvo, da je v zbornici prišel na dnevni red že proračun naučnega ministerstva. Kdo mu neki postane naslednik? Framasoni kandidujejo za to mesto tajnega svetnika Berzeviczyja, toda tako daleč menda tudi v židovskem kraljestvu ni prišlo, da bi priznan framason vodil ta portfelj v deželi, katere prebivalstvo je vendar večinoma še katoliško, akoravno to nima nikakega vpliva na javno upravo. Mej nadaljnimi kandidati so tudi profesor Timon, poslanec Apponyi, Horanszky in dr. Banffy-jevec bi seveda nikogar ne presenetil. Morda pa tudi vodstvo tega portfelja prevzame ministerski predsednik Szell. Na ta način postane kmalu vodja vseh ministerstev.

Lex Heinze pride menda zopet v kratkem na dnevni red poslane zbornice,

ker so se polegli prvi viharji, ki so jih povzročili nekateri paragrafi tega načrta. Nasprotniki zakonske osnove morajo sedaj sami priznati, da bo v zbornici brez dvoma prodrla kompromisna predloga, a tolažijo se s tem, da jo bo zavrgel zvezni svet, ki mora izreči nad njo konečno sodbo. To sklepajo židovski framasoni iz tega, ker se je oglašilo v javnosti proti načrtu nekaj članov tega zastopa, in ker se je v predlogi črtal odstavek glede stanovanj, nad katerim bi bil zvezni svet pokazal svoje dopadajenje. — Toda tako se sedaj samo domneva, a potrjeni morejo biti v tem domnevanju nasprotniki tem manj, ker je kompromisno predlogo odobrila vlada sama in ker je kolikor toliko od tega odvisna ugodna rešitev predloge glede pomnoženja mornarice.

Milan preti. Češkimi »Narodnim Listom« poročajo iz Zemuna, da je rekel Milan deputaciji iz Užice, ki se mu je poklonila, mej drugim sledeče besede: Vedite, da bom, kadar bom prisiljen ostaviti srbsko zemljo v slučaju, da bodo močnejše ruske spletke nego moja prava, pred svojim odhodom zapalil ves Balkan ter učinil tak kaos, da ga pozneje ne bo moči več popraviti. — Srbija se seveda že naprej trese pred to grožnjo in prosi Milana, naj vendar še ostane.

V Črni gori bodo pričeli sedaj urejevati deželne finance, ako ne bo prepozno in ako jim ne bo manjkalo nujno potrebnih sredstev. Te dni je namreč knezu Nikiti predložil svoje poročilo ruski državni svet. Müller, ki se je nad dva meseca pečal s proučevanjem črnogorskih finančnih razmer. Na podlagi tega poročila se bodo izvedle glasom izjave v »Glas Črnogorca« reforme v vseh delih črnogorske uprave. Nekateri, menda hudomušni krogi žele tem reformam vsaj toliko uspeha, da Črna gora več ne bo dolgovala Avstriji po poštnem povzetju nabrajanega denarja.

Ruski napredek v Mali Aziji. Pridobitve ruske vlade na turških tleh v zadnjem času so velike politične in narodnogospodarske važnosti. Po daljšem pogajanju rnej Petrogradom in Carigradom se je namreč doseglo, da imajo Rusi poleg Turkov jedini pravico do gradnje železnic v Mali Aziji. Turčija se je neki zavezala, da bo glede gradnje železnic ob obrežju Črnega morja in do ruske meje, ako jih ne bo zgradila v lastni režiji, dala izključno prednost ruskim koncesionarjem. Glede železnice do perzijske meje se vrše pozneje posebni dogovori. Pogajanja toraj še niso dovršena in pričakovati je še drugih presenečenj. Ti dogovori bodo seveda najbolj neljubo dirnuli nemško vlado, ki je že mislila, da ima izključno pravico za gradnjo železnic na maloazijskih tleh. Tudi Angleži bi neki raje videli, da bi nikdar ne bilo prišlo do teh dogovorov. Istotako neljub je ta dogovor turškemu pravosodnemu ministru Abdurahmanu, ki je podal

Poslušajte! Gospod Engelbert Gangl je »mehanično pušil cigareto« in pisal »Artico o Aškercčevih Novih Poezijah.« To vam je — črta, črta, »črtica«! Ko bi bil jaz Aškerc, bi si tako »črtanje« prepovedal, če bi ne šlo drugače — pa s samim šom 19., češ: »Ni res... ni res... Res pa je... itd.«

Toda prepisujmo, in kolikor mogoče — brez kometarja! A. Aškerc, kateri »ima več hudih sovražnikov nego ima las na glavi«, a ima tudi »več odkritosrčnih in ljubečih prijateljev nego bi imel las na treh glavah...« (kritik E. Gangl si v svoji »bujni« fantaziji menda vendar ni predstavljal kakkega — zmaja!!) ... torej ta A. Aškerc, katerega se je namenil kaditi g. Gangl, je človek, ki je nepremagljiv in neomajen v tem, o čemer je prepričan (?), ki živi za svoje ideje in ki bi tudi umrl (?) za nje... On je neustrašen; on izliva svojo bogato obdaro dušo s »spartanskim ognjem« vito in nepremagljivo poezijo v svoje pesmi, balade, romance in legende, ter jezi in razvema svoje »nasprotnike« — kar je g. Ganglu prav povšeči... »Aškerc je velik in močan, in vse kaže, da ne bo nikdar umrl...« Hudirja, ta je pa — debela! Res je, kar pravi »črtica« pozneje, da je Aškerc »siloma vrgel s sebe pezo, ki ga je morila«, to se pravi, »spone in okove« klerikalnega »mračništva« — ali da bi se bil otrešel tudi

je — debela! — Toda mi smo hudomušni! E. Ganglove besede so umevati »preneseno«, kajti tudi on sam je bil, ko jih je pisal »preneseno« gor nekam — na luno... Aškerc ne bo nikdar umrl, ker »nekaj večnosti dahne vsaki svoji pesmi...« Ah! Dovolite, koliko večnosti pa? Koliko jo je kaj dāhnil v »Pavliho«? Rekli bodete: kaj tebi mari — kolikor je hotel! Toda ne! Aškerc ne diha večnosti »zato, ker hoče, temveč zato, ker mora...« O, Bog se usmili! Če mora, po čemu ga pa potem tako — kaditi? Kaj pa more on zato, če mora dihati večnost? Kaj je to potlej kakšna njegova zasluga?... In on mora! »poudarja Gangl še enkrat, kajti sicer bi mi ne imeli »treh knjig, ki so vredne neizraznega bogastva...«

To pa to — treh knjig! Toda E. Gangl si ni upal spraviti se kar nad vse tri. Kajti »Aškerc je vedno Aškerc. Sam stoji v vsi dolgi vrsti naših pesnikov, sam stoji tako visoko in čvrsto, da jih je mnogo, ki se izgubljajo v senci njegovega peresa...« Tudi sam E. Gangl bi se izgubil v ti senci, ko bi se bil lotil — vseh treh knjig. Glejte, zato se je spravil samo nad »Nove Poezije«. No, in kakšne so torej Aškercčeve »Nove Poezije«?

Prosim, pripravite se! — Takó, zdaj pa le!

vam polne in bele prsi, kako je imponujoč vaš ponosnovabljivi stas! Kako čutim vašo srečo in vašo bol, kako sem pil iz vaših oči pravo, resnično in živo življenje! Kako ste me objemale s svojimi gracioznožilavimi (jemene!), s svojimi zdravimi rokami! Kako sem čutil vašo vročo kri in kako sem čutil gorki in iskreni utrip vaših srce! In ve moje še dražje neznanke, ve moje nove ljubice, kako ste mi objele srce, kako se vam je odprlo na iztežaj (kot špitalska vrata?)! Ve ste prave sestre svojih sestrā, in tudi ve ste bile porojene v enem in istem srcu, in v enem in istem vrelcu je vir vašega sladko in mamljivo učinkujočega življenja!

In knjiga mi je padla iz rok (mēni pa »črtica« — od samega smeha!), in mehanično sem pušil cigareto. Dim se je vil proti stropu in se izgubljal ob meni v nič...

Torej počasi, prijatelj, počasi!

In bral sem počasi... — — —

Kdor bi ne verjel, da je bilo to res kje tiskano, njemu citiram še enkrat in čisto natančno! Glej: »Popotnik. Pedagogiški in znanstveni list. Ureja ravnatelj M. J. Nerat. Letnik XXI. št. 3, str. 83. Maribor, dne 15. marca 1900. — Nó, ali je zdaj dobro? Dobro. —

In bral je torej kritik E. Gangl počasi...

so prisrčne! Vprašal sem se, kako je pač mogoče, da cvetó na hrastu rože? Pa so vendar zvezete!... »Saj« kako se zbudi pesem, tega ni moči povedati: zaziblje se nekaj tamkaj globoko na dnu srca — pa je...

Aškercu se je pri vseh »novih poezijah« močno zibalo... »Svojim idejam je odprl svoboden izhod in njegovo peró je s silo padlo na noč!« — — tisto temno, gosto, grdo klerikalno noč...

Zato pa je E. Gangl ves zadavljen v vsako njegovih »divotnih poetiškočvetnih« novih poezij...

Ena je »filozofska«, druga »izmed najlepših pesmi, kar jih je napisal Aškerc«, tretja »sodi pač tudi med najlepše plodove Aškercčeve muze«, četrta je »prekrasna«, peta »pesem izrednega čustva in žalostnopolnega srca«, šesto si je Gangl »prihranil za posladek«... še druge so »tragiške, da te ganejo do solz, in odločne, da te navdajo s ponosom, in globoke, da ti zbude spoštovanje, in resnične in pravične, da zaljubiš človeštvo z vso svojo dušo...«

Z eno besedo: dopovedati ni mogoče vse te krasote! Naš kritik sedi ob nogah Michelangelovih... Prepričan je, da bi bilo treba, če bi hotel z besedami povedati to, kar je čutil ob branju Aškercčevih poezij, vsako besedo, vsako vejico pretresavati in razkladati, kakšne misli, kakšne čute mu

ostavko, ker ni hotel podpisati dotičnega sklepa ministerskega sveta.

Tedenski koledar.

Nedelja, 25. marca: 4. postna, Oznanjenje D. Marije; evangelij: Jezus nasiti 5000 mož. Jan. 6. — Ponedeljek, 26. marca: Teodor šk. — Torek, 27. marca: Janez Damasc. — Sreda, 28. marca: Jan. Kapistran. — Četrtek, 29. marca: Avgusta dev. — Petek, 30. marca: Janez Klimak. Sv. Kri Gosp. — Sobota, 31. marca: Modest šk. — Solnce izide dne 30. marca ob 5. uri 47 min., zaide pa ob 6. uri 22 min. — Lunin spremen: Mlaj 30. marca ob 9. uri 29 min. zvečer. — **Musica sacra** v nedeljo, 25. marca: V stolni cerkvi pontifikalna maša ob 10. uri: Vokalno mašo »O clemens, o pia o dulcis Virgo Maria« zl. dr. Jan. Benz, graduale in tractus Ant. Foerster, ofertorij dr. Fr. Witt. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: »Missa Patriarchalis« v C dur zl. Lor. Perosi, graduale in tractus »Diffusa est« zl. Ant. Foerster, ofertorij »Ave Maria« zl. J. B. Tresch.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. marca.

Deželni zbor kranjski. Dnevni red za prvo sejo v ponedeljek je tale: Obljuba novo izvoljenega deželnega poslanca; naznanila deželnozborskega predsedstva; volitev dveh rediteljev; volitev dveh verifikatorjev; volitev verifikacijskega odseka 7 članov; volitev finančnega odseka 12 članov; volitev upravnega odseka 12 članov; volitev odseka 9 članov za letno poročilo deželnega odbora; proračun učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1900; poročilo deželnega odbora o pospeševanju vinarstva na Kranjskem v letu 1899; o zadevi ustanovitve deželne kmetijske šole na Gorenjskem; glede dovolitve podpor za šolske zgradbe; o zadevi prevzetja meščanske šole v Krškem v deželno oskrbo; o predlaganju proračuna normalnošolskega zaklada za leto 1900; o računskem sklepu garancijskega zaklada dolenskih železnic, razkaz imovine za l. 1898 in proračun za leto 1900; o volitvi jednega poslanca trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani; o računskem sklepu pokojninskega zaklada deželnih uslužbencev za leto 1898 in proračun za leto 1900; o uravnavi Pivke; glede dovolitve priklad za cestne namene; o proračunih bolniškega, blazniškega, porodninskega in najdeniškega zaklada za l. 1900; o računskem sklepu kranjske kmetijske šole na Grmu za leto 1898; o proračunu kranjske kmetijske šole na Grmu za leto 1900; v zadevi preskrbljenja Suhe Krajine z zdravo pitno in napajalno vodo; o načrtu zakona o skrbi za prazgodovinske in starinske najdbe v vojvodini Kranjski; glede preuravnave pokojninskih užitkov za osobe ljudskega šolstva na Kranjskem; o prošnji županstva v Dragi za izločitev občine Draga iz sodnega

okraja kočevskega ter odkazanje iste sodnemu okraju ribniškemu; o ustanovitvi nove selske občine Bukovje v političnem okraju postojnskem.

Romanje v Rim. Odbor za romanje v Rim prosi č. g. duhovnike, naj bi opozorili romarje, naj določijo do 27. t. m. denar za vožnjo, da ne bodo nastale kake ovire. Za III. razred je voznina iz Ljubljane v Rim in nazaj 25 gl. V tem znesku so že obseženi nekateri skupni stroški, seveda pa ne stanovanje in hrana. Ker so nekateri želeli dobiti v Rimu brezplačna stanovanja, povprašal je odbor v Rimu, a je dobil odgovor, da so do junija že vsa brezplačna stanovanja oddana. Odbor torej nikomur ne more preskrbeti brezplačnega stanovanja. Stalo bo pa stanovanje s hrano v III. razredu na dan okrog 3 gl. Vse romanje, če se računi deset dni, bo torej v III. razredu stalo okrog 55 gl. Seveda priporočamo za večjo varnost, naj bi vsak vzel s seboj 60 — 70 gl. Saj nič ne škodi, če mu kaj ostane. Bolje pa je, da ne pride morda kje v kako zadrego.

Imenovanje. Državni pravdnik Rud. Schwinger v Novem mestu je dobil naslov in značaj svetnika višjega sodišča.

Umrl je, kakor se nam brzojavlja, sinoči v Ormožu ob 8. uri g. župnik Vilibald Venedig, duhoven nemškega viteškega reda Pogreb bo v ponedeljek ob 10. uri. Blagega ranjkega priporočamo v molitev.

Umrla je Terezija Rojic v Zaloščah pri Dornbregu na Goriškem, mati goriških rodoljubov zdravnikov dr. A. Rojca, kateri je tudi dež. posl., ter dr. Ferd. Rojca. N. v m. p.

Apologetični govori v stolnici. G. govornik kanonik dr. Fr. Lampe najprej z izglede podpre trditve, da nikdo ni tako brezveren, da bi mu često ne vstajali v duši dvomi, ali ni morda vendarle resnično to, kar taji. Zakaj resnici, da je Bog in da je duša neumrljiva, sta takorekoč vrojeni v človeško srce. Ob enem pa zavrne ugovor onih, ki pravijo, da se brezverci izpreobrnejo pred smrtjo le iz strahu, in dokaže, da se izpreobrnejo iz prepričanja, ker strasti tedaj ne uplivajo več na um, ki tedaj resnico jasno spozna, izpreobrnejo se iz poguma, zakaj težko je zavreči vse svoje napačne nazore in se ne meniti za govoričenje sveta. — Nadalje dokazuje proti onim, ki sicer trdijo, da nas je Bog ustvaril, a da se ne zmeni več za nas, ker je sam po sebi neskončno srečen, da smo odvisni od Boga, da si ne sme in ne more urediti življenja vsak po svoje, da ne sme tako živeti, da bi bil srečen po svoje. Odvisen je od Boga človeški um. Um spoznava resnico; če je torej trdno, da je Bog, mora spoznavati tudi Boga. Odvisna je volja. Človek teži z voljo po tem, kar je dobro, pravo, slabega vedoma ne želi. Bog je najvišje dobro, in dobro je le to, kar in kakor Bog hoče, torej mora volja za tem težiti in ne svobodno; zakaj volja ni samosvoja ampak od Boga. To odvisnost nam izpričuje vest, ta nam kaže, kaj naj delamo in kaj ne, graja nas in hvali. Prav jasno pokaže g. govornik to odvisnost še enkrat, ko jo primerja z vsestransko odvisnostjo človekovo od države. Na podlagi te odvisnosti razloži pojem religije (vere) in preide na vprašanje: Kako pridemo do prave vere? — Nekateri so trdili, naj bi se vsi ljudje zbrali in se dogovorili, kaj naj verujejo, in ta pogodba naj bi veljala za vedno. Toda to je nemogoče, ker bi nastale velikanske zmešnjave in bi se tudi ne hoteli vsi udati. Ker torej s pogodbo ni nič, so rekli drugi, naj bi vsak veroval, kar bi se mu ljubilo, vera naj bi bila privatna stvar. Toda kam bi zašli, koliko grozodejstev bi se zgodilo pod krinko vere, to nam priča žalostna izkušnja. Torej ostane le še, da izbiramo med verami, ki so bile na svetu in so še. — Pri nas se je izrazila želja po krepkem paganstvu. Ali naj se oklenemo paganstva, ki je učilo, da so bogovi razna bitja (solnce . . . gore, vode, drevesa, repa, čebula), da se po logih in gajih prekučujejo bogovi in boginje. To vsak uvidi, da je nespametno. Horacij se je norčeval iz Egiptčanov: »Srečni Egiptčani, ki vam bogovi

bolj krepke vere paganske, ki uče, da je Bog vesoljstvo? Toda dokazali smo, da je Bog ustvaril vesoljstvo, da je njegov Gospodar, od njega različen. G. govornik tako dokaže, da paganske vere niso pametne, a končno dokaže, da tudi mohamedanizem ni pravi, ker je bolj državna ustanova, poleg tega posneta iz krščanstva. Mohamedanizem gnjuje, razpada, ker nima v sebi življenske moči, nima trdnih korenin. Torej ostanejo le še razne krščanske vere in med temi bomo morali izbrati pravo.

Časten večer osebja slovenske drame. Danes večer hode, kakor smo že javili, benefica dramskega osebja slovenskega gledališča. Večer se bode vršil na korist gospe Danilove, gđ. Ogrinčeve in gospodov Verovskega, Danila, Deyla, House in Oreška. Igrali bodo narodno igro »Čarovnico pri jezeru«. Za trud, katerega je imelo letos imenovano osebje pri študiranju 16 dramskih novitet, zasluži pač razprodanega gledališča. Ker je tudi igra velezanimiva, naj danes ne zamudi noben prijatelj slovenskega gledališča pohiteti k zadnji slovenski predstavi v tekoči sezoni.

Majev vojaški advancement bode objavljen že sredi aprila. Pravijo, da že 10 let ni bil tako mnogoštevilen.

V Žalcu je g. Kupec popolnoma prezidal svojo pivovarno. Na leto more zvariti do 15 000 hl piva.

Štajarska kmetijska družba je popolnoma v rokah naših nemških nasprotnikov in vsiljuje slovenskim kmetom svojo rovtarsko nemščino. V Mariboru so kot ravnatelja na vinorejski šoli namestili trdega Nemca, Zweiflerja, dasi so bili sposobni domači prosilci. Minulo nedeljo je kmetijska podružnica v Celju imela zborovanje, predaval je imenovani Zweifler. Dež. poslanec Stallner je izrazil željo, naj bi se predavanja vršila tudi na kmetih. Dobro, kmetje bodo gotovo radi poslušali strokovna predavanja, toda v slovenskem jeziku.

Vodovod v Celju. Nedavno je prišel v Celje neki baron Schwarz, ki je baje zasledil močne izvirke vode. Vodovod bi stal do 180.000 gl.

Natepeni socijalni demokratje. Poročali smo že o silni ogorčenosti premogarjev na Češkem proti socijalno-demokratskemu vodstvu stavke. K brzojavi iz Moravske Ostrave dodajamo še, da se dr. Karpelus in Merti niti sanjalo ni, kaj bodo naredili delavci z njima na shodu. Karpelus je gledal kot zmagovalca na veliko množico zborovalcev. Nakrat je stopilo na oder 20 delavcev mej groznim hrúščem ostalih zborovalcev ter so vrgli Kapelusa in Merto mej razjarjeno množico. Pet minut ju je množica metala sem in tja, ter težke udarce spremeljala s klici: »Udrite! Proč z izdajalci, proč z židi!« Merta je pod udarci zgubil zavest in leži sedaj v bolnici. Popolnoma so se mu pretresli možgani. Soc. dem. voditelji so zbežali v društveno hišo, a ko so se upali pokazati se na balkon, hotela je množica naskočiti hišo. Množica je naskočila tudi pisarno vodstva stavke ter zahtevala svoj denar nazaj, katerega so samo židovski odvetniki mej stavko, menda za »pravno varstvo«, požrli 8000 kron. Češka odvetnika dr. Siroky in Fairlik sta hotela ob stavki dati delavcem zastoj pomoč, a delavci so raje zaupali sladkobesednim soc. dem. agitatorjem, ki so jim obetali zlate gradove. Soc. dem. voditelji stavke so sedaj zginili in vzeli seboj vse spise, nanašajoče se na stavko. Soc. dem. glasilo »Na zdar« je nehalo izhajati. Urednika so delavci na cesti klofotali, da je moral bežati. Poslanec Daszynski, ki se je bahal s popularnostjo, katero mu je baje mej delavci pridobil njegov govor v parlamentu, si ne upa priti mej delavce, delavci so hoteli preteptati tudi soc. dem. poslanca Bernerja in Cingerja, a sta ob pravem času pokazala pete. Berner je mej pretepom v smrtnem strahu čepel za nekim plotom.

Analfabeti v Trstu. Italijansko društvo »Lega« ustanavlja italijanske šole v hrvaških krajih po Istri, da bi potujčila slovansko prebivalstvo. A doma, v Trstu in drugih italijanskih gnezdih se potepajo italijanski otroci brez šole, brez pouka. Množica tržaških

politično društvo, ki vsiljuje svojo piškavo kulturo slovanskemu prebivalstvu.

Nov odvetnik. Pazinski župan, dr. Šime Kurelić, je 20. t. m. v Trstu napravil odvetniški izpit. Svojo pisarno odpre v Pazinu.

Narodni izdajica. Dne 19. t. m. pride zvečer po 10. uri neki I. Juraš pred gostilno v Truškah v Istri s puško ter preži na dva narodnjaka. Ko se ta dva vračata domov, sproži Juraš puško, a na srečo nikogar ne zadene. Eden napadenih iztrga Jurašu puško in ga udari po glavi. Sedaj se vrši preiskava. Juraš je izdajica in živi od italijanskih napojnin.

Poitalijančevanje Gorice. Iz Gorice se poroča, da je otroški vrtec »Lege Nazionale« pri soškem mostu goriško mesto sprejelo v svojo oskrb, ker ima »Lega« drugod polno stroškov. Tako bodo Italijani imeli kmalo na vsakem voglu svojo šolo. Italijanskih otrok je vedno manj, zato pa mora biti šol vedno več.

Sneg v Dubrovniku. Kakor poročajo hrvatski listi, je bila letos v Dubrovniku ne navadno blaga zima. Minolo sredo pa je prvič v tem letu pobelil sneg.

Ministerski predsednik dr. plem. Körber želi, kakor poroča »Narodni List«, prepotovati Dalmacijo, kedar mu državni posl. dopusté toliko prostega časa.

Mestna posredovalnica za delo in službe. Od 17. do 23. marca je dela iskalo 15 moških delavcev in 38 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno za 12 moških delavcev in 47 ženskih delavk, 113 delavcem se je nakazalo 76 odprtih mest in v 46 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 5 moških in 41 ženskih delavkah. Od 4. jan. do 23. marca je došlo 874 prošenj za delo in 641 deloponudeb. Delo in službe dobe takoj 1 krojaški pomočnik, 1 majar, 2 hišna hlapca, 18 konjskih hlapcev, 1 hotelska sobarica, 3 fine kuharice, 5 navadnih kuharic, 2 orožniški kuharici, 2 gostilniški kuharici, 2 natakariči na račun, 3 navadne natakariče, 12 deklic za vsako delo, 6 deklic k otrokom, 11 deklic za domača dela. Več vajencev za trgovine, obrte in kavarne.

V Idriji je poštna upraviteljica, katere noče sprejeti jedne pravilno z znamkami nalepljene poštnohranilne karte, temveč zahteva, da se morata prinesiti dve ob jednem. Ali more poštna upraviteljica to zahtevati? — Opomba uredništva: Ta zahteva v smislu določil o poštah hranilnicah ni upravičena.

Raiffeisnovih posojilnic se je na Štajarskem tekom zadnjih šestih let ustanovilo 170.

100letnico svojega rojstva praznuje danes Anton Habjan v Stopu pri Domžalah.

Važna iznajdba. M. Schüller iz Brna in V. Petrič iz Vipave, oba pri mornarici v Pulju, sta izumila stroj za rešitev ljudi, kedar se ladija ponesreči. Ta stroj je podoben pasu, ki se sam napihne, ako človek z njim skoči v vodo. S tem pasom se je mogoče tri dni vzdržati nad vodo.

Viško glinška pošta preseli se v kratkem zopet z Glinca na Vič.

Nov brzovlak Dunaj—Trst bi bil moral priti v vožnjo že 1. maja. Ker pa je južna železnica naročila nove vozove in stroje, prične novi vlak voziti šele julija.

V Afriko je v četrtek iz Reke odplul angleški parobrod »City of Lucknow«. Odplaval je 851 konj, 160.000 kg. sena, 822 vreč zob in 45.000 kg. vode. Ko je odplul ta parnik, prišel je že drugi »Monkseaton«.

V Tivolskem parku je danes dopoludne nek človek odrezaval s pipeem popke od dreves. Nabral si jih je celo vrečo. Ko nečeno je njegovi vrtnarji naredil konec stražnik, kateremu je pipčar dejal, da bode rabil poganke za »arenije«. Stražnik je vzel bolnega moža seboj na rotovž, kjer je dobil vspešnejše »arenije«.

Bur v Ljubljani. Včeraj proti večeru je prišel iz Trsta nek mož, katerega nošnja je tako uplivala na Ljubljance, da so trdili, da je Bur. Oglasil se je tudi pri vladi in v spremstvu malega fantička hodil po Ljubljani z zagorelim obrazom. Nosil je velik klobuk z velikimi kraji in rudeče nogovice.

Najbolj pa je E. Ganglu pri srcu »duhoviti Pavliha-Aškerc«. On misli, tako misli, da je »Pavliha na Jutrovema« zorel že dlje časa v duši Aškercovi »prav tako, kakor se nabira v tesni strugi, ki drži po širokem polju, kaplja za kapljo, ki se naposled združijo v valčke in valove, ki prestopijo bregove ter poplavijo okolico, pa se pri tem ne ozirajo, bo-li padla pod njih silo nežna cvetica (kaka »frakarska« gospodična) ali bahati osat (kak star »klerikalec«), bo-li jim podlegla izvoljena, trhla vrba ali šibko, razvijajoče se drevesce, bo-li zapal njih elementarni moči ponosni hrast ali mehka lipa.«

Tete vendar! — — —

* * *

Ljudje božji, ali imate dovolj! Če ne, pa berite, pa še sami berite celo »črtico«! Čemu naj se jaz za vas trudim in prepisujem? . . .

Eno pa še konstatiram. »Konsum za kadilo in kadilnice« je menda tudi — konsum . . . Kako da »Slovenski Narod« nič ne zareži na tega konsuma — svedrce?! . . .

s francosko trobojnico okolu roke. Na to ga je nekdo vprašal, kdo je, in kričavo oblečen mož je povedal, da se Ljubljanci motijo, ako mislijo, da je Bur, zato, ker ima širok klobuk. Povedal je, da je Evgen Gruard, ki potuje okolu sveta.

Občinske volitve v Turjaku. Iz Turjaka se poroča: Vkljub terorizmu in strastni agitaciji od strani Schauta — Šuffajevе stranke smo pri občinskih volitvah dne 23. t. m. sijajno zmagali na celi črti. V III. raz. oddanih glasov 151, naših 93 ozir. 96, nasprotnih 55, v II. 57 oddanih glasov, naših 38, nasprotnih 19, v I. naših 8, nasprotnih 6. Vsi udje volilne komisije so bili z nasprotne strani in so nam delali razne zapreke, a vse ni nič pomagalo. Mi smo bili vrlo organizovani tako, da se nismo nič cepili in se ni noben glas zgabil; takega poraza se nasprotniki gotovo niso nadejali.

17 mladičev je podarila danes zjutraj svinja posestniku Škofu v Trnovem. Kaj takega se ne pripeti vsak dan.

Rop. Dne 20. marca popoldne bil je napaden posestnik Jurij Hoge iz žužemberškega okraja. Mož se je vračal od sejma iz Kočevja. Ne daleč od Kleč sta ga napadla dva mlada možka in mu uropala 700 kron. Napadalec sta bila stara okolu 25 let brez brk in črno oblečena.

Spomenik cesarice Elizabete, ki ga napravijo ogerske dame v dunajski kapucinski cerkvi, bodo izgotovili v Berlinu. V Budimpešti, še bolj pa na Dunaju se razni krogi vsed tega začudeni vprašujejo, ali ni v naši monarhiji nobenega takega umetnika.

Razgled po slovanskem svetu. Rusinsko društvo za umetnost bode letos v jeseni priredilo razstavo cerkvenega slikarstva in rezbarstva. Razstava bode v Lvovu. — Nevarno je zbolel v Črno-
vicah voditelj rusinskih rodoljubov v Bukovini, prof. Smal Stocki. — Ruski naučni minister je dovelil svoto 50.000 rubljev za 150 učiteljev, da bi mogli obiskati svetovno razstavo v Parizu in jo proučevati. Koliko dovoli naša vlada učiteljem v ta namen? — Nemška nestrpljivost. V Tešinu je 12. svečana umrl neki profesor tamošnje nemške realke. Ravnatelj poljskega gimnazija se je udeležil pogreba in ob enem poslal sožalno pismo v imenu vseh profesorjev, ali ravnateljstvo nemške realke je je nazaj poslalo zato, — ker je bilo pisano v poljskem jeziku. In vendar je v Tešinu večina prebivalcev slovanska. Za vsako izzivanje je meč na obeh straneh nabrušen. — Petdesetletnico svojega pisateljskega delovanja je obhajal 23. svečana ruski pesnik A. M. Žemčuznikov. L. 1850 je izdal svoje prvo slovstveno delo »Stran-naja noč (Čudna noč), igrokaz v verzih.

Sejmi po Slovenskem od 26. do 31. marca. Na Kranjskem: 26. v Št. Juriju pri Novem mestu, Lukovcu, Dolu, Mirni peči, Št. Jerneju, v Dolih pri Litiji, v Litiji, Polhovem gradu in Cirknici; 31. v Mokronogu in v Rovišah. — Na slov. Štajarskem: 26. na Teharjih in v Dobovi; 27. v Spod. Kostivnici; 31. v Pod-sredi. — Na Koroškem: 26. v Št. Lenartu, Ukvah; 27. v Velikovcu; 31. v Gra-dišah. — Na Primorskem: 26. v Di-vači in Ogleju (3 dni); 29. v Gorici; 31. v Cevdatu.

Društva.

(Vabilo na CXX. odborovosejo) »Slovenske Maticе« v sredo dne 28. sušca leta 1900 ob petih popoldne v društveni pisarni. — Vspored: 1. Naznanila predsed-stva. 2. Potrditev zapisnika o 119. odborovi seji. 3. Poročilo knjižnega odseka. 4. Poro-čilo tajnikovo. 4. Slučajnosti. — V Ljub-ljani, dne 20. sušca 1900. — Predsednik: Fr. Levec.

(Zavod sv. Nikolaja v Trstu). Vabilo na redni občni zbor »Zavoda sv. Ni-kolaja« v Trstu, ki bo v nedeljo 25. t. m. ob 5. uri popoldne v prostorih »Tržaškega podpornega in bralnega društva« Via Sta-dion št. 19. I. Del: Dnevni red: 1. Nagovor predsednice. 2. Poročilo tajnice. 3. Poročilo blagajnice. 4. Razni predlogi in želje. 5. Volitve novega odbora. II. del: Domača zabava.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: G.

vitelj v Javorjah 6 K. — G. Ant. Kukelj, župnik v Šenčurji 10 K. — G. Bl. Petrič, župnik v Velesovem 4 K. — Sl. kmetijska posojilnica na Vrhniki 40 K. — G. I. No-vak, župnik v Žalini 10 K. — Nekdo 10 K. — G. M. Saje, župnik v Štangi 3 K. Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 24. marca. (C B.) Minist. predsednik je naznanil z dopisom pred-sedstvom obeh zbornic, da je držav. zbor z jutrišnjim dnevom preložen.

Dunaj, 24. marca. Listi spravljajo avdijencijo kardinala dr. Missia v zvezo z zasedanjem goriškega dež. zbora ter pravijo, da se bo kardinal vdeležil ne-katerih sej dežel. zbora. Slovenski po-slanci bodo zahtevali, naj se tudi v tej deželi prične kompromisna pogajanja.

Dunaj, 24. marca. Minister Szell je prišel na Dunaj, kjer se dogovarja glede posvetovanj s kvotno deputacijo.

Trst, 24. marca. Italijanske isterske poslance sklicuje deželni glavar v ne-deljo na posvet, da odgovore na zahteve slovensko-hrvatskih isterskih poslancev.

Praga, 24. marca. »Polit. Corr.« poroča, da je ministerski predsednik po-polno jasno naznanil nemškimi članom pravne konference, da se ne snide dr-žavni zbor, dokler ne bo rešeno jezi-kovno vprašanje.

Praga, 24. marca. Tudi mej de-želnim zborom se bodo nadaljevali do-govori mej Čehi in Nemci, posebe mej veleposestniki zaradi kompromisa pri volitvah.

Budimpešta, 24. marca. Včeraj opoldne je umrl tu, zadet od kapi, član avstrijske gospodske zbornice, 70-letni Nikolaj Dumba. V parlamentu je pripadal levičarskemu klubu.

Pariz, 24. marca. Predsednik Lou-bet je pred svojim odhodom v Monte-limar pomilostil 50 kaznjencev. Mej temi se nahaja tudi baron Christiani, ki je v Auteuilu s palico udaril po Loubetovem klobuku, bil zaradi tega obsojen na 4-letno ječo in že presedel 9 mesecev in 18 dni.

Rim, 24. marca. Političen položaj je skrajno napet. Vlada v kratkem raz-pusti zbornico poslancev. Združena opo-zicija že pripravlja oklic na volilce.

Berolin, 24. marca. Razprava o vladni predlogi glede pomnožitve mor-narice v budgetnem odseku se prične v ponedeljek. Konečne odločitve v od-seku je pričakovati šele koncem aprila.

Vojska v Južni Afriki.

Najnovejša poročila z bojišča nikakor niso ugodna za angleško stvar. Na južno-oranjski meji jim je pobegnilo izpred oči vsaj 4000 dobro oboroženih mož ter jim provzročilo popoln poraz generala Gatacre, mej tem ko so v Bloemfonteinu že na glas govorili o novi burski kapitulaciji in je že celo naša nevtralna »Inform.« primerjala to kapitulacijo z enakimi dogodki v Evropi in drugod. Z osvobojenjem Mafekinga imajo Angleži precej težav, posebno neljubi so jim pa opetovani vojni sveti v Kronstadtu, sedanjem glavnem sedežu burske armade in oranjske vlade.

Praske pri Mafekingu ali sploh na za-hodni transvalski meji so sicer le lokalne narave in brez važnosti, pomenljiv pa utegne postati poraz Gatacra, ker pride lahko do novih ustaj. Mej tem ko Roberts napiva v Bloemfonteinu in govori o bližnjem dohodu v Pretorijo, se vrše za njegovim hrbtom stvari, katerih bržkone ne bo smel prezreti, razun ako so Buri popolno ostavili južno-oranjsko bojišče.

Bloemfontein, 24. marca. General Gatacre in njegov stab sta bila 21. t. m. še v Bloemfonteinu.

London, 24. marca. Iz Pretorije poročajo, da se resno misli na zdru-ženje obeh južno-afriških republik. Krü-ger bi postal predsednik skupne države, Steyn pa glavni vojni poveljnik.

London, 24. marca. Predsednik Steyn pripravlja protiizjavo, v kateri bo zagovarjal prava legalne vlade proti Ro-

te vršil predvčeranjim vojni svet, ka-terega so se udeležili: Krüger, Steyn, Delarey, Dewet in Joubert.

London, 24. marca. Reuterjev urad poroča iz Warrentona 22. t. m.: Buri so ostavili Klipdan in Windforton ter utopili čolna v poslednjem kraju ter v River-Wertonu. Reko Vaal se more se-daj samo preplavati.

London, 24. marca. Po soglasnih poročilih Reuterjevega urada vlada v Kronstadtu veliko veselje nad zmago burskega generala Oliviera nad generalom Gatacre. Pravijo, da se tudi ta z ge-neralnim štabom vred nahaja v burskih rokah.

Barkly-East, 24. marca. Razoro-ženje pri vstaših zelo počasi napreduje. Sodi se, da so poskrili mnogo orožja. Treba je največje previdnosti. — Iz Bloemfontaina poročajo, da oddajajo Oranji večinoma nerabljivo orožje.

London, 24. marca. »Times« po-ročajo iz Bulwaya 19. t. m.: Po dol-gotrajnem silnem boju 16. t. m. v da-ljavi 6000 yardov umaknil se je an-gleški polkovnik Blumer pod varstvom nočne teme severno od Lobotsi in se nahaja sedaj pri Krokodilsvaalu.

London, 24. marca. Reut. urad po-roča iz Modderspruita 22. t. m.: V po-slednjih dneh je došlo več Burov z večjim številom voz iz Smithfielda in Wepenera proti Ladybrandu na oran-jskih tleh. To so bile burske čete, ki so se umaknile iz Norwalsponta, Bethulije in Stormberga.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prev. I. B.—č.

(Dalje)

»Signora«, odgovori le-ta, »je redov-nica, a ne redovnica, kakoršne so druge. Ni opatinja in ni prednica; ona je celó jedna izmej najmlajših, a iz rebra Adamovega je. Njeni predniki so bili mogočni ljudje; prišli so iz Španjolskega, odkoder so vsi tisti, ki zapovedujejo. Radi tega jo imenujejo si-gnora, ker hočejo s tem reči, da je visoka gospa. Vsi jo tako imenujejo, ker pravijo, da v samostanu še niso nikdar imeli take osebe. Njeni sorodniki doli v Milanu imajo veliko veljavo in so med tistimi, ki imajo vedno prav. In v Monzi še bolj. Njen oče, dasi ga ni tu, je prvi v mestu. Zato pa tudi ona zapoveduje v samostanu po svoji volji. Tudi zvananje ljudstvo jo jako spoštuje. Kadar se česa poloti, posreči se ji gotovo. Ako se zato temu-le patru posreči, izročiti vaju v njene roke, in če vaju ona vsprejme, povem vama, da ste varni kakor v cerkvi na oltarju.«

Naposled dospè gvardijan do predmest-nih vrat, kjer je stal starodaven, na pol raz-rušen stolp in razpal grad, katerega je nekaj mojih čitateljev morda še videlo nepoško-dovanega. Ustavi se in se ozrè, da bi videl, je-li tudi drugi gredó. Nato gre v mesto in se napoti proti samostanu. Ko pride tja, se na pragu znova ustavi in dočakuje svojo malo četico. Vozniku naroči, naj se vrne za par ur k njemu po odgovor. Ta obljubi, poslovi se od žensk, ki ga obsipati z za-hvalami in naročili za očeta Cristofora. Gvardijan pelje mater in hčer preko pr-vega samostanskega dvorišča v sobo sestre gospodinje in odide, da bi sam prosil mi-losti pri gospé. Čez par trenutkov se vesel povrne ter ji pozove, naj gresta z njim. Bil je baš čas, kajti mati in hči uže nista ve-deli, kako bi se znebili nadležnega izpraše-vanja sestre gospodinje. Ko gredó čez drugo dvorišče, pouči gvardijan ženski nekoliko, kako naj se vedeti nasproti signori. »Ona vama je naklonjena«, reče, »in vama lahko mnogo dobrega stori. Bodita ponižni in po-zorni, odgovarjajte odkritosrčno na vse, o čemer vaju bode izvolila povprašati; če pa vaju ne bo spraševala, prepustita vse meni.« Potem vstopijo v pritlično sobo, odkoder se je šlo v govornico. Predno vstopijo, pokaže gvardijan na vrata in tiho reče ženskama: »Tukaj je«, kakor bi jima hotel dane opo-mine še jedenkrat zabičiti. Lucia, ki ni še nikdar videla nobenega samostana, se ozrè v govornico naokrog po signori, da bi se ji

stoji kakor začarana. Kar vidi patra in Agnes iti tja proti kotu; ozrè se tja in opazi čudno okence, prepreženo z dvema velikima in go-stima mrežama od železa, ki sta bili jedno ped vsaksebi; za tema pa je stala redovnica. Bila je, po obrazu soditi, stara kakih petin-dvajsetlet, na videz lepa, a njena lepota je bila mrtva, uvela, takorekoč uničena. Črn pajčolan, vodoravno razprostrt na glavi, jej je padal na levi in desni nizdolu, po obrazu. Pod pajčolanom je obdajala bli-ščeče bela prtena obveza pol levico čela, ki je bilo nekoliko drugače, vendar ne manj belo. Okolo obraza je imela drugo, nagu-bano obvezo, ki se je končavala pod brado v tančico, segajočo do prsi in zakrivajočo rob črne halje. Čelo se jej je čisto bolešno nagubalo, in takrat so se jej črne obrvi vselej urno strnili. Dve črni očesi sta se zdaj z nekim motrečim ponosom uprli na človeka, nato se zopet brzo povesili ka-kor bi se hoteli skriti. Pozoren opazova-lec bi si časi lahko mislil, da iščejo njene oči naklonjenosti, zaupljivosti, ljubezni; dru-gič bi zopet bral iz njih hipno zdramljenje zastarelega in udušenega sovraštva, nekaj div-jega, nekaj grozovitega. Kadar so pa njene oči nepazljivo in nepremično strmele pred-se, slutil bi ta ponosno čemernost, oni kako skrivno misel ali težečo skrb, važnejšo nje-nemu duhu, nego vse, kar jo je obdajalo. Bleda lica so se jej ljubko in dražestno krožila, a bila so upala in medla. Blede ust-nice jej je oblivala lahna rudečica; premi-kala jih je, kakor oči, hitro, živo, izrazo-vito, skrivnostno. Njeni visoki postavi je bilo na kvar le njeno površno vedenje; ka-zilo jo je zlasti nekako naglo, nepravilno ter za žensko, posebno za redovnico, preo-lačno kretanje. Celó na obleki, na kateri je bilo marsikaj čudnega ali pa zanemarnjenega, se je poznalo, da je to redovnica posebne vrste. Čez ledja je bila prepasana z nekako posvetno skrbnostjo, in izpod obveze jej je gledal na jednom sencu čop črnih las, zna-menje, da je bila ali pozabljiva, ali pa da je prezirala redovno pravilo, po katerem treba nositi vedno kratke lase, odkar so bili pri-strizeni pri slovesnem preoblečenju. Vsega tega nista opazili naši ženski, ker nista bili vajeni, ločevati redovnico od redovnice. Pa-ter gvardijan pa signore ni videl prvič in je bil, kakor drugi, uže vajen onega čuda-štva, ki je označevalo njeno osebo in ve-denje.

Stala je, kakor smo uže povedali, v onem trenutku za omrežjem, na katero se je z jedno roko naslanjala in svoje bele prste je imela zapletene vanj. Motrila je Lucio, ki se jej je počasi bližala. »Spoštovana mati, presvetla gospa«, reče gvardijan s povešeno glavo in z roko na prsih, »to je ona uboga mladenka, za katero ste mi obljubili svo-jega mogočnega varstva; in to je njena mati.«

Obé se globoko priklonita. Gospa jima namigne z roko, da je dovolj, in pravi, obr-nivša se k menihu: »Čutim se srečno, da morem storiti kako uslugo našim dobrim prijateljem, očetom kapucinom. Toda razlo-žite mi nekoliko bolj natanko položaj te revice, da vidim tem bolje, kaj bode mogoče storiti zanjo.«

Lucia zarudi in povesi glavo.

(Dalje prih.)

Poslano.

V barju korupcije.

Pod tem naslovom je prinesel »sobotni« »Narod« strupen uvodni članek, naperjen proti »Slovenskemu vinogradniškemu društvu«. Uverjeni smo, da »Slovenski Narod« sam ne vrjame, kar je pisal, toda ta list je za ured-ništva Malovrhovega izgubil vsak čut pošte-nosti in se ravna v boju se »svojimi« politič-nimi nasprotniki edino le po načelu: »Ca-lumniare audacter semper aliquid haeret.«

Čestokrat že se je »Narod« zaletaval s hudobnim namenom ob omenjeno društvo in mi je naš list jedenkrat že na kratko pojasnil zadevo, ob katero se izpodtiče, in mi bi na njegova zopetna »sumarična bla-tenja« niti ne reagovali, če bi poštenjakovič Malovrh po gostilnah namenoma ne lagal, česar si ta lisjak v listu trditi ne upa, da znaša »baje« vsota, za katero je dežela kranjska oškodovana na užitnini, okroglo štiri tisoč goldinarjev. To zlobno laž je pri-povedoval Malovrh pretekli teden v »Narod-nem domu« v krogu večje družbe in pre-vidno pristavil, da to baje Petrič po mestu

Navešti hočemo tukaj množino onega vina, ki se je prodalo pod dovoljeno mero: Vsega skupaj je bilo prodanih v manjših množinah 349 steklenic po 7/10 l in 327 2 l v leseni posodi, tedaj skupaj 571 1/2 l vina. Od tega kvantuma oddalo se je v mesto in sproti na mitnici zadecalo 484 l. Od te množine tedaj deželna naklada ni imela nobene izgube, ker od vina, v mesto upeljanega ima edino le mesto pravico užitno pobirati in to je mesto tudi prejelo v polnem znesku. Na deželo pa se je prodalo vina v manjši, kakor predpisani množini samo 87 1/2 l, od kojega znaša užitina tri gold. in 64 kr.

To je tedaj tista velikanska užitinska defraudacija, kakršna se že več let ni pripetila, to je tedaj »baje« tistih štiri tisoč goldinarjev, o katerih troši pošteni Malovrh po mestu, da je dežela kranjska prikrajšana. Parturiunt montes et nascitur ridiculus mus! In celo ta škoda za teh 3 gld. in 64 kr. je samo navidezna, kajti vinogradniško društvo se je odkupilo po pogodbi pri deželni nakladi za prosto manipulacijo z let 50 gold.

Ta vsota se vendar ni plačala deželni nakladi za to, da se njihovim organom prihrani vsakdanja pot na Glinco! Če se pomisli da je ta drobna užitina narastla tekom tri četrt leta na 3 gld 64 kr., tedaj se lahko uvidi, da je pogojena odkupnina gld. 50.— skoro desetkrat preplačana.

Glede gošče in pokvarjenega vina pa predpisuje zakon o obdačenju vina in mošta v šestem odstavku sledeče:

Bei der Revision der Vorräthe werden von den in der Vorschreibung gehaltenen Getränken jene Mengen in Abzug gebracht, welche:

a) durch das Eintrocknen, Verdunsten, etc. in Abfall kommen;

b) in ungenießbarem Geläger bestehen, oder während der Aufbewahrung ihre Beschaffenheit so wesentlich ändern, dass dieselben zum menschlichen Genuß gänzlich ungeeignet wurden etc.

Društvo ni s to zameno storilo nič nepostavnega in ni tudi nikomur prizadelo nič škode, kajti gošča, ki se je zamenjala, je bila vendar še enkrat zadacana.

To zamenjavo, kakor tudi prodajo na drobno pa je upeljal bivši poslovodja Petrič. Od strani odbora se mu je oporekalo, da taka manipulacija ni dovoljena, toda Petrič se je skliceval na to, da je bil sam gostilničar in vinski trgovec, ki dobro pozna dotične določbe. Trdil je dalje, da se je informiral na pristojnem mestu, kjer se mu je isto povedalo. Odbor je tedaj njemu prepustil to odgovornost in ko je videl, da se gošča zamenjava ob vednosti organov deželne naklade brez vsakega ugovora, bil je mnenja, da so trditve Petričeve, kot bivšega gostilničarja in vinskega trgovca istinite, in se s to zadevo ni dalje pečal.

Res je, da je odbor, za te nepravilnosti odgovoren. Toda zakrivil jih je bivši poslovodja Petrič, kateremu je izkazoval odbor bona fide popolno zaupanje. Seveda »Narod« v svoji pravicoljubnosti ne bode priznal razlike med odgovornostjo in krivdo. Pa recimo, da je Malovrh kavalir, ki si drži konje in ekvipažo. Njegov hlapec se pelje na izprehod in povoz do smrti revnega moža, ki je zapustil vdovo in nedorastlo deco. Sodišče bode obsodilo hlapca zaradi prestopka, pregreška ali celo hudodelstva, kakor bi nanašale okoliščine, v zapor. Malovrh pa v oskrbovanje zapuščenih rodov. In vendar bi si živ krst ne upal trditi, da je Malovrh — ubijalec, če je tudi odgovoren za svojega hlapca in njega ravnanje. Morda pa bode šla razlika med odgovornostjo in krivdo »Slov. Narod« bolj v glavo, ako ga opomnimo na kazensko pravdo, ki si jo je bil sedanji šef-redakter »Narodov«, dr. Ivan Tavčar pred več leti nakopal na hrbet. Sedel je tedaj zaradi poskušene goljufije v neki zapuščinski aferi na zatožni klopi pred porotniki. Njegov zagovornik iz Gradca opral je dr. Tavčarja s tem, da je dokazal, da je dr. Tavčar pač odgovoren za svojo pisarno, da pa ne more biti kriv prestopkov, katere zagreše organi njegove pisarne ob njegovi nevednosti, ali pa s tem, da ga pomanjkljivo ali celo napako informirajo o kaki, ob njegovi ne-navzočnosti prevzeti pravdni zadevi.

Dr. Tavčar je bil oproščen, kar je bilo tudi edino pravo.

»Narod« pripoveduje dalje, da so se iz gostilne jemale izpraznjene buteljke, na katerih je bil prilepljen dacarski listek, ter se napolnile z nedacanim vinom, potem pa romale zopet v gostilno nazaj, da bi se na ta način v slučaju revizije dacar v zmoto zapeljal.

Istina je, da so se, toda samo enkrat v nujni potrebi oddale tri buteljke nezadacane v gostilno, toda brez dacarskih listov.

Tudi bi bilo popolnoma nemogoče, da bi bile buteljke še imele dacarske listke, kajti prazne steklenice se morajo pred vsako napolnitvijo pomiti, kar ve vsaka priprosta dekla, pri umivanju pa morajo listki odpasti, ker vsled mokrote lep izgubi vso moč, da niti ne morejo več na steklu obličiati. Pa tudi če bi bile buteljke res imele še dacarske listke, bilo bi to brez pomena, kajti par

na Glinco in mu je društveni kletar tedaj naznanil, da je oddal v gostilno tri buteljke s pripomnjo, da se bodo zajedno obdačile z drugim vinom, ki se bode pri prvi priložnosti ukletilo, čemur dacar tudi ni ugovarjal.

Sicer pa še enkrat povdarjamo, da je ravnal odbor bona fide po informacijah Petričevih, in to tudi se potem, ko je ta bivši poslovodja dal vinogradniškemu društvu slovo, ker je bil mnenja, da je manipulacija popolnoma zakonita.

Gospod Petrič pa je bil po izstopu toliko značajan, da je spravi lastne pogreške med svet, in tako uprizoril ono gonjo proti slov. vinogr. društvu, ki naj bi mu škodovala. Tako sodi in govori splošno razumni svet, in to povsem opravičeno, kajti edino le g. Petrič je vedel, kaj da se je zgojilo, in ta g. Petrič je pa tako naiven, da v svojem popravku sam pripoveduje, kako da je bil v tej zadevi kot priča zaslišan; občinstvo pa vpraša: kako pride prav ta g. Petrič do tega, da ga zaslišijo za pričo, ko vendar zadnji čas ni v nikaki zvezi z društvom? Odgovor daje dejstvo samo! — Posredno ali neposredno, iz dobičkarije ali iz hudobije je prišlo do ovadbe o »velikanski defraudaciji«, katera po izreku Malovrhovem doseže baje ogromno vsoto 4000 gld. Če bi znali pri »Slov. Nar.« le količkaj računati, uvideli bi bili takoj to laž, kajti ta vsota zadostuje za obdačenje ogromne množine blizu tisoč hektolitrov. Da bi pa bilo možno utihotapiti toliko množino v tako kratkem času, kar obstoji vinogradniško društvo, morali bi biti vsi javni organi popolnoma slepi in gluhi.

»Naše prepričanje je, da mora narodov zastopnik, narodov zaupnik biti neskajen značaj, naše prepričanje je, da ni častno za slovenski narod, ako ima načelnika tihotapskega društva za državnega poslanca«. Tako piše »Narod«.

Toda gospoda! počasi. Pometajte najprej pred svojim pragom! V mestnem svetu sedita pristava Vaše stranke, gg. Turk in Predovič. Gospoda »Narodova«! Obrnite se do teh dveh gospodov, ki vam bodeta vedela povedati o prav zanimivih konfliktih, ki sta jih že po lastni osebi imela z organi užitinskega zakupa, kar je tudi vam dobro znano. Zakaj pa ne pozovete lastne stranke, da o takih »zaupnikih« izreče svoje mnenje?

Naglašamo sami, da je odbor odgovoren za poslovanje svojih organov, da ga pa krivda zadene le v toliko, v kolikor je Petrič popolno zaupal in njegovim nezanesljivim informacijam verjel. Po izstopu se-le je Petrič vrgel krinko z obraza in v pristni luči pokazal svoj značaj.

Kako malo je »Narod« do resnice, kaže notica med dnevnimi vestmi iste številke. V isti se trdi, da se vino v sodih suši, a ga niti zalivati ni mogoče, ker so sodi zapечатeni.

V istini so se vsi sodi dne 8. t. m. zapечатili, a že takoj drugi dan je nadzornišvo deželne naklade samo za sebe odpečatilo sode, ker je uvidelo, da je dejanski položaj drugačen, kakor ga je hudobna ovadba kazala.

V isti notici se trdi, da je, odkar so sodi zapечатeni, izostala tudi tista vesela družba, ki se je shajala na Glinco, a ne v gostilničarjevih prostorih, in izpraznila, kadar je bil predsednik na Dunaju, po dve ali tri »kruglice« rujnega vinca.

Da, ta vesela družba se je shajala, a še tedaj, ko je bil Petrič poslovodja društva in je bil še samovlasten gospodar kletnih ključev. Tista vesela družba je pa obstajala skoro vedno iz jednih in istih po Ljubljani dobro znanih prijateljev g. Petriča, ki pa niso prihajali vina kupovat, ampak samo g. Petriča »zabavati«.

Ko pa so se kletni ključji izročili novemu kletarju, tedaj pa je izostal g. Petrič in njegova vesela družba.

Gostilničarja društvo nima, ampak samo kletarico. Tej kletarici se je podala odpoved v istem roku, ki se je bil pri sprejemu za oba jednako določil, ker kakor »Sl. Narod« piše, njeno poslovanje ni uspešno.

Kletarica in njen soprog sta pri zaslišanju, kar sama priznata, izpovedala, da se je gošča in pokvarjeno vino zamenjalo. Zamolčala pa sta, in to gotovo ne z blagohotnim namenom, da so bili o tej izmenjavi organi deželne naklade obveščeni in da je kletaričin soprog sam naročil dacarju, kedaj naj pride na Glinco, da se ta izmenjava izpelje!

Obrnimo se konečno k famoznemu popravku Petričevemu v »Slovenec«.

Z denarjem, ki se mu je izročil, da kupi vino, kupil je mesto vina — k o n j e. Odbor ga je poslal v naprej določeni kraj, da kupi tam društvo oferirano vino, Petrič pa se je napotil drugam, kupil vse kaj drugega in tudi nerabnega vina, kojega je bilo treba vračati.

Brez vednosti in proti volji odborovi je prodajal vino na upanje in ga dajal v zalogo, je dal napraviti nepotrebna vrata, napeljal led v ledenico itd. in je sploh, kjer in kadar je mogel delal na svoji glavi, pri tem pa

zanemarjal svoje dolžnosti. Kot poslovodja je imel po pogodbi nalogo ne samo vino prodajati, ampak tudi knjige voditi in inventar in bilanco sestaviti. Toda vsega tega ni storil, pač pa je upeljal vse to, kar se sedaj podtika odboru, oziroma načelniku »Slov. vinogradniškega društva«, in je sploh v kleti svojevoljno manipuliral, ker je imel do prihoda sedanjega kletarja sam ključ v rokah. Takoj pa, ko je dal Glincam slovo, tekkel je v uredništvo »Slov. Naroda« in se tam aliral z Malovrhom, to je obče znano dejstvo, kojega ne spravi noben popravek iz sveta, kajti svet vidi, kam se hodi, in sliši, kaj se govori.

Oseba g. Petriča pač ni taka, da bi se še dalje z njo pečali, saj jo je popisal že »Sl. Narod« prav izdatno, a »Slovenskemu Narodu« čestitamo na tako izborni pridobitvi. Malovrh in Petrič, kako lep par je to: — našli ste se lepi duši!

Pozor! Kdor hoče imeti čiste, bele in zdrave zobe, naj rabi zobozdravka dr. R. Frlana ustno vodo z novim antiseptikom, ki zabrani vsako gnjilobo zob. Steklenica zadoščujoča za celo leto se dobiva za 2 K pri Ervinu Burdychu, lekarju v Škofji Loki. 45 10

»Česar se Janezek ne naučil, se tudi Janez ne bode naučil«, je tudi v n. sprotnem smislu resnično. Čemur se je Janezek priučil, tega Janez ne bode opustil. Naj bi torej vsi starši dobro premislili, kako prekoristno bi bilo, da bi pripravljali svojim otrokom tako kavo, ki ustreza njihovu telesnemu razvoju, ter pomirja, redi in krepi njihove živce, ki se zlasti v soli preveč napenjajo. Vsak zdravnik danes potrjuje, da je najzdravejša jutranja in popoldanska pijača za našo deco — čista, močna Kathreiner-Kneipp-ova sladna kava, katero radi njenega priljubljenega kavnega duha prav radi pijó. Čvečta unanost in utrjeno zdravje so njene posledice. Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobí povsod, toda nikoli se ne sme prodajati na vago, in pristao se dobi le v znanih Kathreinerjevih zavojih. 3

Čisto medicinsko ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Čubar, Primorske, septembra 1899.

Blag. g. Milan Levstek, lekarj v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašeg neprecenljivega dobrega in pristnega medicinskega ribjega olja, katerega že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

936 16 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

dež. lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta

Umrli so:

21. marca. Ivana Bončar, pekova žena, 41 let, Zaloška cesta 2. myoma uteri myodegeneratio cordis.

23. marca. Marija Kumeš, delavčeva vdova, 65 l., Cesta na loko 2. ostarelost.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 23. marca 1900.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za pomlad . . .	gl. 7.68	do gl. 7.69
„ „ maj-juni . . .	7.70	7.71
„ „ jesen . . .	7.89	8.90
Rž za pomlad . . .	6.68	6.70
„ „ maj-junij . . .	6.71	6.72
„ „ jesen . . .	6.88	6.89
Turšica za maj-junij . . .	5.61	5.62
„ „ jul-avgust . . .	5.70	5.71
Oves za pomlad . . .	5.28	5.29
„ „ maj-junij . . .	5.34	5.35
„ „ jesen . . .	5.61	5.62

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v m.
23.	9. zveč.	727.3	6.4	sl. avg.	poi oblačn.	
	1. zjutr.	727.1	5.2	brezv.	oblačno	0.0
24.	2. popol.	726.6	7.6	sr svzh.	sk. oblač.	

Srednja večerajšnja temperatura 7.6°, normale: 5.0°.

V najem se dá

v Ljubljani Cerkevne ulice šte. 1 (Trnovo) od 1. maja letos naprej za več let: Hlev za konje ali vole, velika lopa za vozove, podstrešje za shrambo mrve in 10 oralov travnikov. Več o tem poizvz se le-tam. 287 4-1

Hiša

z vrtom, v kateri je večletna gostilna, se zaradi selitve oddá takoj v najem, oziroma se tudi pod ugodnimi pogoji takoj prodá. Plačila na obroke. Več se izve pri lastniku, Rožne ulice št. 19. v Ljubljani. 284 3-1

Franc Omersa

v Kranju

prodaja dobro in po ceni

specerijsko blago deželne pridelke železo, izdelke iz železa in kovin razno orodje za kmetijstvo, rokodelstva in hišno opravo.

Karbolineum, firneže, lake, oljate in suhe barve, Roman- in Portland-cement, okove, traverse in šine za stavbe itd.

Semena, trave, detelje, domače, najfinjše lucerne, pese itd.

Najfinjše mazilo za kola stroje in usnje.

Za stavbinsko sezono!

V Prulah

se prodajo pod ugodnimi pogoji večje in manjše parcele, pripravne za stavbe.

Več pové iz prijaznosti upravnistvo »Slovenca«.

212 3

HERBABNY-jev podfosfornasto-kisli apnenno-železni sirup.

Ta 30 let z največjim uspehom rabljeni prani sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjuje pót, daje slast do ječi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. Cena steklenici 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zaviljanje.

Prosim, da se vedno izrecno zahteva Herbabny-jev apnenno-železni sirup. Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime »Herbabny« vtišnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrirano varstveno znamko, na katere znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče 107 (20-20) Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“ VII./1, Kaiserstrasse 73 in 75. V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena „Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blaziti in prav olikati), ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštenu povzetju pri Jožefu Valenčiču na Dunaju, III., Steingasse 9, I. Stock. Th. 10.

Založnik, ozir. prodajalec je voljan vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več. 1000 14

Domača umetnost!

Podobarski in pozlatarski atelje

ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani

Kolodvorske ulice šte. 22

v hiši gospe Wesner-jeve 60 52-11

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje vsakovrstnih strogo umetniških izvrševanj

lesenih oltarjev

v raznih slogih

* kipov *

in svetniških soh

od kamena, gipsa ali lesa itd.

Oltarne skupine iz različnega materiala.

Priznana umetniška dovršena dela!

Priznana pisma so na razpolago.

==Domača==

tvrdka!

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom.

Bilanca

Activa

za prvo upravno leto 1899.

Pasiva

		gld.	kr.	K	h			gld.	kr.	K	h
1.	Gotovina v blagajni dné 31. decembra 1899 . .	40.163	56	80.327	12	1.	Glavni rezervni zaklad dné 1. januarja 1900 .	13.938	62	27.877	24
2.	Pri drugih denarnih zavodih naložen denar . .	141.987	64	283.975	28	2.	Posebni rezervni zaklad	7.432	42	14.864	84
3.	Posojila:					3.	Glavni deleži, 100 po gld. 100—	10.000	—	20.000	—
	a) na intabulacije gld. 608.617—					4.	Opravljeni deleži, 133 po 5 gld., 898 po 1 gld.	1.563	—	3.126	—
	b) na menice " 197.783—					5.	Hranilne vloge	1.025.986	37	2.051.972	74
	c) na zastavna pisma " 12.901—					6.	Kapitalizovane obresti	36.335	82	72.671	64
	d) v tekočem računu " 90.600—	909.901	—	1.819.802	—	7.	Za leto 1900 naprej plačane obresti posojil . .	4.519	18	9.038	36
4.	Inventar po 10% odbitku	478	95	957	90	8.	Dobiček	4.871	43	9.742	86
5.	Zaostale obresti posojil	11.972	03	23.944	06						
6.	Prehodni zneski	143	66	287	32						
		1,104.646	84	2,209.293	68			1,104.646	84	2,209.293	68

Izkaz izgube in dobička

Debet

za prvo upravno leto 1899.

Kredit

		gld.	kr.	K	h			gld.	kr.	K	h
1.	Izplačane obresti hranilnih vlog	2.554	66	5.109	32	1.	Na novi račun prepisani ostanek iz dobička leta 1898	323	85	647	70
2.	Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	36.335	82	72.671	64	2.	Prejete obresti posojil	35.880	69	71.761	38
3.	Za leto 1900 naprej plačane obresti posojil . .	4.519	18	9.038	36	3.	Upravni dohodki	447	06	894	12
4.	Upravni troški	3.836	—	7.672	—	4.	V letu 1898 za leto 1899 prejete obresti posojil	3.338	57	6.677	14
5.	V letu 1899 za leto 1898 prejete obresti posojil	8.057	81	16.115	62	5.	Zamudne obresti	605	15	1.210	30
6.	Odpis na vrednosti inventara 10%	53	21	106	42	6.	Obresti naloženega denarja	8.303	32	16.606	64
7.	Davek	642	56	1.285	12	7.	Zaostale obresti posojil	11.972	03	23.944	06
8.	Dobiček	4.871	43	9.742	86						
		60.870	67	121.741	34			60.870	67	121.741	34

Denarni promet

Prejemki

od 1. januarja do 31. decembra 1899: K 10,103.027.72.

Izdatki

		gld.	kr.	K	h			gld.	kr.	K	h
1.	Gotovina v blagajni dné 1. januarja 1899 . .	22.510	46	45.020	92	1.	Izplačani glavni deleži	—	—	—	—
2.	Vplačani glavni deleži	—	—	—	—	2.	Izplačani opravljeni deleži	48	—	96	—
3.	Vplačani opravljeni deleži	223	—	446	—	3.	Izplačane hranilne vloge	454.777	62	909.555	24
4.	Dvignene obresti glavnega rezervnega zaklada	593	73	1.187	46	4.	Izplačane obresti hranilnih vlog	2.554	66	5.109	32
5.	Dvignene obresti posebnega rezervnega zaklada	424	11	848	22	5.	Dana posojila	595.715	99	1,191.431	98
6.	Vložene hranilne vloge	747.625	39	1,495.250	78	6.	Upravni troški	3.836	—	7.672	—
7.	Vrnena posojila	316.088	99	632.177	98	7.	Pri denarnih zavodih naložen denar	1,444.848	41	2,889.696	82
8.	Prejete obresti posojil	35.880	69	71.761	38	8.	Izplačana dividenda glavnim deležnikom . .	600	—	1.200	—
9.	Prejete zamudne obresti	605	15	1.210	30	9.	Davka se je plačalo	642	56	1.285	12
10.	Upravni dohodki	447	06	894	12	10.	Prehodni zneski	126	71	253	42
11.	Pri raznih denarnih zavodih dvignene glavnice	1,413.067	14	2,826.134	28	11.	Izplačalo se je za dobrodelne namene	305	—	610	—
12.	Dvignene obresti naloženega denarja	8.303	32	16.606	64	12.	Nagrada ravnateljstvu	1.000	—	2.000	—
13.	Prehodni zneski	69	67	139	34	13.	Račun zgube in dobička (izguba)	1.143	—	2.286	—
		2,545.838	71	5,091.677	42	14.	Za nakup novega inventara	77	20	154	40
						15.	Gotovina v blagajni dné 31. decembra 1899 .	40.163	56	80.327	12
								2,545.838	71	5,091.677	42

Ivan Knez l. r., ravnatelj.

Vekoslav Jenko l. r., kontrolor.

Oton Bayr l. r., blagajnik.

Josip Dodić l. r., knjigovodja.

Nadzorstvo „Kmetske posojilnice Ljubljanske okolice v Ljubljani“ pregledalo in primerjalo je letne račune za 1899. leto in naznanja, da se računi popolnoma ujemajo ter so knjige in bilanca razpoloženi v pregled v društveni pisarni, kakor to zahteva § 30. al. 4 društvenih pravil.

Nadzorstvo Kmetske posojilnice:

Alojzij Staré l. r., načelnik.

Ivan Rodé l. r.

Vinko Ogorelec l. r.

288 I—I

Hiša.

Prodá se radi preselitve v Trst v Zagorju pri Št. Petru na Krasu tri četrt ure od železniške postaje Št. Peter stoječa hiša. Pripravna je za gostilno in prodajalnico (gostilna in prodajalnica se že nahaja v prostorih), zaloga špecerijskega blaga se pritiče; sta tudi dve kleti, dva prostora in zračna hleva, skedenj, mali hlev, vrt za hišo, velik borjač in tudi vodnjak. — Vsi prostori so prav pripravi za veliko trgovino.

Več se poizvé pri Antonu Ribarič-u v Zagorju pri Št. Petru na Krasu 271 3—3

Cerkvena mizarska dela.

Podpisane izdelujem zlasti cerkvene klopi, klečalnike in spovednice iz hrastovega lesa po vzorcih in po lastnem načrtu, ter se za taka dela priporočam čast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom. Zagotavljam izvrstno lepo delo in nizke cene. Ze dvanaštim cerkvam sem izdelal klopi v največjo zadovoljnost.

Vse izdelujem v lastnih prostorih. — Postavljanje novih klopi in spovednic v cerkvi traja le 3 do 6 dni.

Josip Stupica na Viru, pošta Domžale.

89 15—7

Jako poceni in pod ugodnimi pogoji

prodam

velik muzikalni avtomat

„Polyfon“ z notami

primeren za restavratérje, gostilničarje, sploh imejtelje javnih lokalov.

Ker je avtomat izmed največjih, svira godba precizno, krasno in tako močno, da je uporaben tudi za godbo pri plesu.

Radi primanjkujočega shrambenega prostora prodam ga res po izredno nizki ceni. 74 10—8

Jos. Kolár,

trgovec s kolesi in šivalnimi stroji v Ljubljani, Glavni trg.

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgube, ako hoče prodajati postavne dopuščne srečke in državna pisma. 3 Ponudbe na Ludovika Oesterreicher. Budapest VIII, Deutsegasse 8. 117 10 5

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča osobito pred. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izborne svoje zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, 251 12—2 turistskih klobukov, čepic,

Tovarniška zaloga lodnatih klobukov c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradci.

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Valentin Accetto

zidarski mojster

v Ljubljani, Trnovski pristan 14, se priporoča slav. občinstvu, prečast. duhovščini, gg. podjetnikom in društvom za vsa ter raznotera 90 4

zidarska dela.

Prodaja tudi iz lastne opekarne

opeko vseh vrst.

Ovsena kaša.

Ovseno pšeno, ovsena moka in ovseni puh (kakor Quaker Quats) izdeluje iz Smrečinega gorskega ovsar, priznana najboljšega na svetu, ondotno prodajalno društvo.

5 klg. poštni zavojček: kaša in puh K 4.40, ovseno pšeno in moka K 4.20, vse štiri vrste odbrane K 4.30. Po železnici od 25 klg. više (tudi odbrano) dosti ceneje in sicer od 62 do in 68 h za klg. po daljavi. 110 26-19

Glavna zaloga Smrečine gorske prodajalne družbe za Avstro-Ogersko:

LEOPOLD HEISS, Dunaj, IV/1, Wiedner Hauptstrasse 56.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6 se priporoča pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah. Opozarja na veliko svojo zalogo izgotovljene obleke posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah. 170 9

Prostovoljna razprodaja posestev.

Vsled predloga **Helene Krašovec** iz **Martinjaka h. št. 6** dovolilo je c. kr. okraj. sodišče v Cerknici s sklepom z dne 19. marca 1900, Ne 193/00/1, **prostovoljno javno dražbo** njenega v davčnih občinah Grahovo in Otok ležečega **zemljišča** vlož. št. 178 kat. občine Grahovo, ki obstoji iz **hiše št. 6** in **gospodarskega poslopja**, nadalje **vrta, njiv, travnikov** itd.

Prodaja vršila se bo

v **četrtak dne 29. marca t. l.**

dopoldne ob **9. uri** na licu zemljišča v **Martinjaku**, kamor se kupci uljudno vabijo. Natančneje pojasnila daje lastnica sama in nje pooblaščenec

Anton Galle,
c. kr. notar v Logatcu.

279 1-1

FELIKS TOMAN

kamnoseški mojster v Ljubljani, Resljeva cesta št. 26,

ima največje zalogo **spomenikov** 286 6-1

od marmora, granita, švedskega sijenita in labradorja, lastnega izdelka ter prevzame vsako stavbeno kamnoseško delo in se priporoča prečistiti duhovščini za izdelovanje oltarjev, podob, prižnic, obhajilnikov, krstnih kamnov itd. po najnižjih cenah.

Plošče za pohištvo, plošče za mozaični tlak itd.

Načrti in ceniki brezplačno.

Štev. 8774.

280 3-1

Ustanove za invalide.

Pri ljubljanskem mestnem magistratu izpraznjene so **3 ustanove za kranjske invalide**, vsaka po **73 K** na leto.

Pravico do teh ustanov imajo bivši vojaki, ki so vsled vojaške službe za delo nesposobni postali in so uhogi in lepega vedenja.

Prošnje za podelitev teh morajo biti opremljene z dokazili o starosti, uboštvi, lepem vedenju in o vojaškem službovanju in jih je vložiti

do **dne 15. aprila letos**

pri podpisnem uradu ali pa pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 10. marca 1900

Barve za umetnike, düsseldorfske, dr. Schönfelda, v pušicah, za akademične slikarje, ter Kaspar-jeve in Spitzauer-jeve, dobé se pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 288 7 11-11

Franc Zupan,
vlasuljar

v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4,
priporočam se prečistiti duhovščini in sl. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih moških in ženskih vlasulj

do najfinjšega izdelka. — Nadalje vsa umetna pletenja in kite iz lepih las. Postrežba natančna. 49 48-20

Za izredno nizko ceno prodam motor za dve konjski sili.

277 3-2 **Leopold Tratnik,**
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27.

Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z omejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po **4½%** od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrodelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po **5%**.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Dr. M. Hudnik, predsednik.

172 5-4

Pozor, kolesarji!

Vsled bližajoče se spomladi

nabavl sem si velikansko zalogo **voznih koles** (bicikljev), kakih **400 komadov** in sicer od najznamenitejših tvrdk, kakor:

Puch, Meteor, Peugeot, Monarch, Seidl-Naumann

ter kolesa raznovrstnih drugih sistemov od gld. **80.—** naprej.

Peugeot-kolesa

po izvanredno nizkih cenah in sicer od gld. **140.—** do **230.—**.

A. Putrich,

Ljubljana, Dunajska cesta.

285 20-1

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 665 26-17

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu,

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinejših kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Št. 8876.

267 3-2

Razglas.

Gledé na to, da mestna klavnica v Ljubljani po svojem obsegu in po svojih napravah povsem zadostuje potrebam, prepovedala je c. kr. deželna vlada za Kranjsko z razpisom z dne 3. marca 1900, št. 3397, v smislu § 35 zakona z dne 15. marca 1883, drž. zak. št. 39, po predlogu občinskega zastopa ljubljanskega v obsegu deželnega stolnega mesta Ljubljane nadaljno uporabo še obstoječih in gradnjo novih zasebnih klavnic.

Mestni magistrat naznanja torej z nova, da je v obsegu mesta Ljubljane **prepovedano klati govedo, teleta, ovce, janjce, prašiče, koze, kozličke in konje** drugje, ko v mestni klavnici in da so dovoljene le izjeme, kakor jih navaja § 1 alin. 2 in 3 klavničnega regulativa.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 13. marca 1900.

Dobiva se povsod.

927 (36-14)

Sarg's Kalodont.

Najboljše in najcenejše sredstvo za čiščenje zob.

Josip Kastelic,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4,

priporoča se prečistiti duhovščini v

izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem **birte, oingulum** in vsakovrstne šemise, kakor tudi **vsaj druga v to stroko spadajoča dela** natančno po meri.

Prosim prečistiti duhovščino, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da izvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno **krojaško delavnico**, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.

86 8

Zunanja naročila točna. — Cene primerno nizke.

Razglas.

Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani dovoljuje si uljudno naznaniti, da se

vsled sklepa vseh članov z dne 8. marca 1900

cene pri brivskem, frizerskem in lasni-

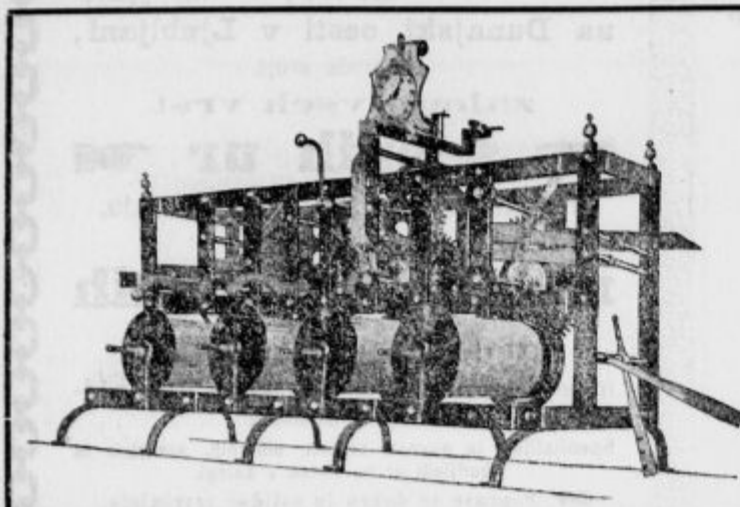
čarskem obrtu povikšajo.

Minimalne cene za vse vrste postrežbe bodo v vsaki posamezni brivnici razvidne. — Razglas stopi v veljavo s 1. aprilom.

264 (5-3)

DOBRA VARČNA KUHINJA.

Juhina zabela Maggi prekosi vse druge: vsako juho in slaboten bulon stori v trenutku dober in redilen, — le nekoliko kapljic je treba — Dobi se v izvornih stekleničah po 50 vinarjev po vseh prodajalnicah delikatez, dišav, kolonialnega in specerijskega blaga. Izvirne steklenice se po ceni napolnujejo z novo juhino zabelo Maggi-jevo. 168 12-2

Bogdan Oblak,
urar
na Vrhniki pri Ljubljani,
se najljubše priporočam
za napravo novih ali po-
pravo starih stolpnih ur.

Moje ure so iz najboljšega blaga
in posebno trpežnega dela. Izde-
lujem jih po najnovejšem in naj-
boljšem načinu, in ker so mate-
matično natančno uravnane, ka-
žejo čas tako točno, da jih ni
treba regulovati. 51 25-10
Cene so nizke. Jamstvo 5 let.
Proračuni na zahtevo brezplačno.

Andr. Druškovič-a naslednik
Mestni trg 10. **VAL. GOLOB** Mestni trg 10.

trgovca z železnino v Ljubljani,
založnik zveze avstr. c. kr. drž. uradnikov,
priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi
svojo bogato zalogo
hišne in kuhinjske oprave, vse
v stavbinsko stroko spadajoče
predmete, nadalje trombe, cevi
za vodnjake, Portland-in Roman
cement itd itd. 283 31

Velika zaloga pristno pozlačenih nagrobnih križev.

Dr. Anton Kaisersberger

okrajni in redni bolniški zdravnik v Krškem,

ordinuje od 8. do 10 ure dopoldne v Franc-Jozefovi bolnici, poznej v
svojem stanovanju v mestu.

Peča se tudi

256 (3-2)

z zobozdravništvom,

plombira zobe ter izdeluje zobovja po najnovejšem načinu.

Leopold Tratnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27

priporoča prečast. duhovščini in slav.
cerkvenim predstojnikom svoje izdelke in zalogo

**cerkvenih posod
in orodja**

po nizkih
cenah.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino - tiskarskih,
stavbenih in galanterijskih del.

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi cerkvene svetilnice ali stalnice, dve po: iz kosi-
tarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tompaka
40, 50 gld.; obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine
po 5, 8, 10 gld.; pušice z zvončki za pobiranje miloščine, iz kositarja po
gld. 1-50, iz medenine po 5 gld.; štedilna železna ognjišča, vsa železna
in tudi razna za vzdiranje. 20 12

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelodvodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S krtevjo
zvonikov prevzema ob jednem tesarska dela.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

61 12-3

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega danka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Dunajska filialka
Hranilne vloge na knjižice s 4⁰/₁₀.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vred-
nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
984 38 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I, Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.

Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah,
Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 23. marca.	
Skupni državni dolg v notah	99-25
Avstrijska zlatna renta 4 ⁰ / ₁₀	99-10
Avstrijska krona renta 4 ⁰ / ₁₀ , 200 kron	98-30
Ogerska zlatna renta 4 ⁰ / ₁₀	99-50
Ogerska krona renta 4 ⁰ / ₁₀ , 200	97-10
Ogerska krona renta 4 ⁰ / ₁₀ , 200	93-60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	127-60
Kreditne delnice, 160 gld.	235-10
London vista	243-—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	118-70

Dne 23. marca.	
20 mark	23-72
20 frankov (napoleonov)	19-29
Italijanski bankovci	90-20
C. kr. cekini	11-37
3-2 ⁰ / ₁₀ državne srečke l. 1854, 250 gld.	164-—
5 ⁰ / ₁₀ državne srečke l. 1860, 100 gld.	159-75
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	200-50
4 ⁰ / ₁₀ zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-80
Tisine srečke 4 ⁰ / ₁₀ , 100 gld.	141-60
Dunavske vravnave srečke 5 ⁰ / ₁₀	257-—

Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108-—	Salmove srečke, 40 gld.	172-50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4 ⁰ / ₁₀	95-80	St. Genois srečke, 40 gld.	181-—
Priporočne obveznice državne železnice	87-50	Waldsteinove srečke, 20 gld.	178-—
južne železnice 3 ⁰ / ₁₀	70-25	Ljubljanske srečke	50-—
južne železnice 5 ⁰ / ₁₀	99-25	Akcije anglo-avstrijske banke, 300 gld.	124-75
dolenjskih železnice 4 ⁰ / ₁₀	99-25	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v	293-—
Kreditne srečke, 100 gld.	396-50	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	80-—
4 ⁰ / ₁₀ srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	335-—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	25-70
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	42-50	Splošna avstrijska stavbinska družba	98-50
Ogerskega	5	Montanska družba avstr. plan.	261-50
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	13-30	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	324-—
Rudolfove srečke, 10 gld.	66-—	Papirnih rubljev 100	255-75

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Lavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kupljena izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„M E R C U R“
I, Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I, Strobelgasse 2.

Pojasniti v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kurenih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

načinjenih glavnice.